

309986

వతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 7.

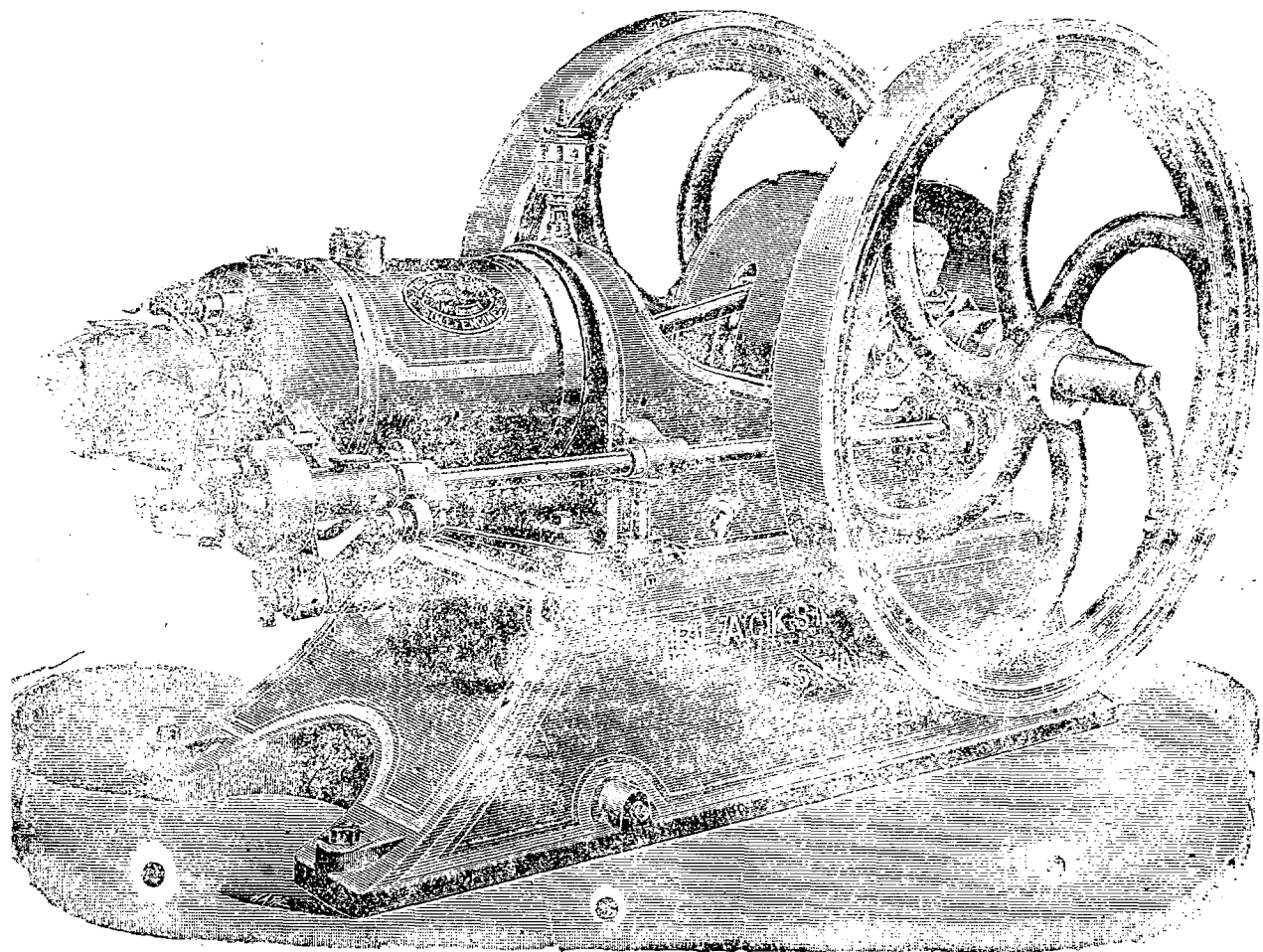
మొదటిసంపుట

చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం నవంబరునెల 18 తేది గురువారము

No. 190

రాష్ట్రవాచాపరివర్తనశాస్త్రీకమాదిశుద్ధఅష్టమి.

నంచిక ౧౯౦

బాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొత్తగాంటూ, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుడయోగించి పనిచేయునట్లు తయారైనవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి.

త్వస్థిరమైనది, పూర్తియైన వివరములను ఖరీదకును నడచుకొను వ్రాయుక.

జోలు మాంట్లు:

మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇంజనీయర్లు

నం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

ఈ నోళ్ళులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర విసిధియైన నోళ్ళులను కూడ ఈ అమృతాంజనమును వాడి నోళ్ళ మూత్రమును తొలగింపవచ్చును. దీనిని 0.10.0 అమ్మాల.

మోహినితైలము

సీసా 1-3 0.12.0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-3 0.6.0

వండ్లపొడి

డబ్బి 1-3 0.2.0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మద్రాసు.

టి. సి. యస్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

తల డబ్బి 1-3 రూ 0.4.0 ని. పి. చార్జి రూ 0.2.0
12 డబ్బిలకు రూ 2.8.0 ,, ,, 0.2.0

తలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

1 కేరళ (24 రూ) 0.14.0, ని. పి. ఖర్చు 0.5.0
1 కేరళ (120 రూ) 8.8.0, ని. పి. ఖర్చు 1.0.0

టి. సి. వాగలింగప్ప అందు కంటెని,

4 కింగ్స్టానీస్, పొమ్మటపుక పోస్టు, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వలకును పొందుటకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటకుననే కల నుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైనపుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి కఠినసౌఖ్యమును, దృఢగాత్రమును, ఆయోర్వక్కుని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యిశామగారి సేవాబహును. పోస్టుచార్జియు మేము భరించి వంటెదము కంటెనే వాడుకోవడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మనీశంకర్ గోవిందజీ,

అతంకన్యకా-కొవ్వలూరు, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, భాకుత్వవృద్ధిని, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేనాము, అత్తయ్యము, నిక్కాళ, కుక్కనమ్మము, అలిమూత్రము, మొదలగువాటిని వారింది మంతికాంతిని, వీర్యవలుకృతమును, కామగుణమును, యౌవన సంకోచమును, సంతాపము కలిగించును, 2 డబ్బిలు చార్జి 20 రూ డబ్బి రూ 1-4.0 ని. పి. 0.6.0. రోజుపువ్వులశేడ రూ మలబద్ధమును పోగొట్టును. డ 1-3 రూ 10 1.6. కంటె పి. ఇ. ఏ. అందుకంటెని, ఆయుర్వేదసమ (2878) పెరిదేవీ, నెల్లూరు జిల్లా (కరణం) మేడిమి

10/12.

అమృతాంజనం డిపోనారి హోషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినిదంతమార్గము మొదలగు ముఖ్యోపదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకవ కావలసినవారు తేటలాగునకు తెప్పించి చూడవచ్చును. తేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పం

పాత గుంటూరు

ఈ సెల 2,8,9 తేదీలలో సమావేశమైనదిరాకరణ జాబితా

రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల, బెజవాడ.

మా వద్ద గాఢకణ్డంబ
చూచుతూ కావలసిన వృద్ధు
పులు, తెరలు, కలలు వు
వయోగించు కృత్రిమ
టోపీ, రంగులు (మా
ఖవాసత్) గిల్లు, నూ,
చీరలు, ఇంకా యితర
విధమైన అన్ని సామా
నులను విక్రయించువారు
స. బాడుగలకు యివ్వ
బడును.

నెం. 164, చె నాటివారు, ముదాన్.

సహాయనిరాకరణము

ఖిలాఫతునోట్లు

ఖిలాఫతునోట్లు బాగుగా ప్రచారము చేస్తున్నది. ఖాస్సరీ బజారులలోను మరియు చాలాస్థలములందును ఈ నోట్లు దొరకడను. 17 వ తేదీ నాకడొక గుర్రనిధిస్థానము వాది కొక కేసులో ఫీజు నియమనివ్వమని ఖిలాఫతునోట్లు నిచ్చెను. ఆ నోట్లు చలించి చెప్పి స్థానికముగా మరల నిచ్చి వేసెను. విద్యుత్తు దొరకడమువారి కిచ్చినోట్లును కక్షిదారుడు తెచ్చియిచ్చుగా వానిని పుచ్చుకొని స్థానికముగా మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకుపోయి వాదించెను. అందుకు కిలాఫతు సంఘము వారు ప్రకటించిననోట్లు కచ్చినియాపాతము నోట్లకంటె కొద్దిగా దుబ్బిగా నుండెను. దంపతులు గూడ నీనోట్లు వ్యాపకము నందుచున్నది. నంకతి తెలియనివారు సొమ్ము నియమనివచ్చి నపుడు వాని నిచ్చుచున్నారు. ఖిలాఫతునిధికి చందానిచ్చిన వారికి యీ నోట్లు నిచ్చుచున్నాడు. వైమునకును మహమ్మదుకును బదులిచ్చువారు చాల లాభములను బడయుదురు గాక యిచ్చినసొమ్మును పొందుచున్నది మరల బడయుదు రని నోట్లనిచ్చువారు నోటిమాటగా వాగ్దానము చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

అసానుదాబాదు బాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

ఈ విశ్వవిద్యాలయము సహకార నిరాకరణోద్దేశము ఫలితముగ సహకారదాబాదును తీర్చుచున్నది. దీనికి మహమ్మదాంధిగాడు ఖాస్సెలకు. వారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. 70 మంది విద్యార్థులతో బాతీయకళాశాల ప్రారంభించబడెను. దానికి ఘూర్జరమహావిద్యాలయము మరియు పేరు పెట్టిరి. బాంబాయిలోని బట్టల కర్తవ్య రీతి విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము మహమ్మదాంధిగాడికి 2 లక్షల రూపాయల నిచ్చి రని తెలియుచున్నది.

కాన్వోకేషను బహిష్కరణము.

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయము వట్టప్రవాసనపుడు పరీక్షలలో తేనెవారు పాడండుటకు నిశ్చయించియు తెలియుచున్నది. వట్టప్రవాసనమును మానవలెను మైసూరుగారి పరీక్షలనిచ్చిన వారు వట్టములను నిరాకరించి ఆసభకు పాటించవలెను. అట్లు చేసినవలెను ప్రాజెంటులో నున్నవారిని మృతప్రాయములుగా తేమని ప్రంశించుచు గల గల దని మహమ్మదాల్ గారు నుడిచిరి. 17-వ తేదీ యుద్ధమున మహమ్మదాల్ గారు మరల సుప్రసిద్ధులైరి. నియోజనమింతవరకును నెమ్మదిగా జరిగినదిగాని యిప్పుడు వాటియలను విముఖులను చేయుటకు మండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రయత్నించెదరని తెలియుచున్నది.

ఆలిఖురు బాతీయకళాశాల.

ఈ బాతీయకళాశాలకు నేను స్థలము నిచ్చెదనని క్షయముగాగాని పరోక్షముగాగాని ఎన్నడును మహమ్మదాల్ గారికి వాగ్దానము చేయలేదని మహమ్మదాల్ గారి (జమలూరు) గారు పదిమంది పాతనిధిస్థానములందును తమతో చెప్పిరియు అట్లు లిఖితమును క్రభుత్వ సంబంధకళాశాల కార్యదర్శి కిచ్చి రనియు క్రభుత్వ సంబంధ కళాశాలపిన్సెలు కంటించెను.

కాస్సెలపథ నియోజనములు.

బాంబాయి:—కాస్సెలపథము నూటికి 80 మంది వోట్లు ఇవ్వలేదు. 85000 మంది వోటర్లలో 7000 మంది మాత్రమే వోట్లు ఇచ్చినట్లు గట్టిగా తెలియుచున్నది. కరాచి:—16 వ తేదీన కరాచి మహమ్మదీయతర వట్టప్రవాసపు క్రతినిధిని నిర్ణయించుటకై వోట్లు పుచ్చుకొని బడెను. ముగ్గురు అభ్యర్థులు యుండిరి. మొత్తమున 8000 మంది వోటర్లు ఎన్నికలందు పాటు కైగొనిరి. సహాయనిరాకరణోద్దేశమును విజయము కాంచలేదని చెప్పవచ్చును. అభ్యర్థులు ఎట్టి ఆర్జుకులను చేయలేదు. సామాన్యపు ఇతర ప్రజావేదంతి ఎన్నికలవలె ఎట్టి అదానిది గలగలేదు.

దీల్లీలో సభలు

సహకార నిరాకరణమును గూర్చి కొన్ని సభ లోచారమున ఢిల్లీ నగరమున జరుగును. అచట ఖిలాఫతు సహాయమును సంఘములవారి కేరళల చేర్చుకొనిరి.

ఘూర్జర బాతీయ కళాశాల.

ఈ కళాశాల అసానుదాబాదును చేరుటకు దీక్షించు విద్యార్థులు 20 మంది కచ్చుచున్నారని గాన చేయుకొనవలెనని మజరలు మాటగాడు మహమ్మదాంధిగాడికి కంటివార నందిరి.

ఆలిఖురు బాతీయ కళాశాల

ఖోల్పూరు పాతకాలముం దుపాధ్యాయుడుగా నున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ గా రీ కళాశాలం దుపాధ్యాయుడుగా నుం దెడను తెలిపిరి. రెండు బంకలూను కి డేరాలను బాతీయ కళాశాలకింద నున్నది. వానిఅద్దెకు ఖిలాఫతునిధివారు నెలకు 500 రూపాయల నిచ్చుచున్నాడు. మొత్తము 100 మంది కళాశాలలో డిరి. క్రస్తురము 50 మందిమాత్రమే కళాశాలలో నున్నాడు. వేరగోదవారందరను ప్రమాణముచేయవలెను. కళాశాలకడను స్థలమిచ్చుతేదు. క్రభుత్వ సంబంధకళాశాల కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులను బాతీయ కళాశాలలో వని చేయుటకు వాని కోరి గాని ఆ యుపాధ్యాయులు తెవ్వరు నంగీకరింపలేదు. విద్యార్థులలో కొందరి సహాధ్యాయులనుగా ని యు మించిరి. పాత కళాశాల లింకను ప్రారంభించబడ లేదు. ఇదివర కొక్క యువ స్త్రీ నము మాత్రమే జన్మించి. అవదుగుభాసిగారు పురాణములను గురించి యువ క్షయించిరి. 18 వ తేదీనంది మహమ్మదాల్ గారు వాబ్బయి చరిత్రలను గూర్చి యుపాధ్యక్షింతురని తెలియుచున్నది. విద్యార్థు లిందెక్కు పాతకాలములై యున్నారని. కొంతమందిని పంపి వారు వచ్చిన విద్యుత్తు మండితమండికి నెలవిచ్చు బద్దలని మహమ్మదాల్ గారు రక్షించిందిరి. మొదటిసారి కల్లిన వారిలో చాలమంది యింకను రాలేదు. కాని కల్లినవారిని పంపకుండ నున్నాడు. ఈకళాశాలలో నెలకు రు 25 లు జీత మున్నది. కాని విద్యార్థు లెవ్వరు నియలేదు. కలిదండ్రులు వారికట్టి భవనములను చేయి నంగీకరింపలేదుగాన వారియ్యలల మనిరి. వారికి భోజనములు బాగుగానే జరుగుచున్నది. ఆ క్షయమునుగూడ ఖిలాఫతునిధి నుండియే భరించుచున్నాడు. క్రతివిద్యార్థి కొక నాక యున్నాడని క్రతిమానుడ కంటివార నందిరి.

బంగోలూతాలూకా మహాజనసభ కరవది.

సంజుకు నెల 21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కరవదియందు సహాయనిరాకరణము గూర్చి విచారించుటకు బంగోలూతాలూకా మహాజనసభ జరుగును. గుర్రనిధి బాతీయకళాశాలము, విన్నా రాజగోపాలరావు కంతులు లి. పి. వి. ఎల్. గా రధ్యక్షతవహించు దుతో సంగీకరించిరి.

ఆ క ర వ ది.

ఈ నెల 24 వ తేదీ రాష్ట్ర నామకవత్సర కార్య కుంక బుధవారము నాడు ఆకిరల్లిగ్రామములో శ్రీయ్యత కొంటిరి వెంకట కృష్ణారావు బహదూరుగారి యాజమాన్యము క్రింద నూజివీడుతాలూకా ఓటర్ల సమావేశము జరుగును గాన కడకు వివిజితాలోని ఓటర్లందరు తప్పక గయిలేసి సభకు నిర్వహ్యముగ జరుగవలెను—వోర్షల కోశాన్దికాశ్రీ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

భట్టిప్రోలు

గుంటూరుజిల్లా భట్టిప్రోలు గ్రామమున 5-11-20 వ తేదీన భట్టిప్రోలు, అద్దెపల్లి, నూరేపల్లి, వెల్లూరు గ్రామముల వోటర్లసభ జరిగెను. శ్రీ యెరులు చంద్రమౌలి రామారావు, కరణు రామస్వామిచాదరి, గొల్లపూడి రామకాథయ్య గారు ఆధ్యక్షింపిరి. కాలగను తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. సభకు 500 మంది నిశ్చయిరి.

ఆంధ్రబాతీయ కళాశాల.

ఈసంవత్సరము నేను గవర్నమెంటువారి కెక్జిక్టర్ పరీక్షలలో నూడు పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేసిరిని సహాయ నిరాకరణము క్రతినిధియందుకుచేతను, నేను వా ధ్యక్షుడును తెరవేస్తవలయాను బాట్టియం ఆ పరీక్షలకు వెళ్లుట మాను కొనుచున్నాను. ఇకముందు వెళ్లను.—మంత్రివాది వెంకట రత్నము.

వేమూరు

తెనాలితాలూకా వేమూరు గ్రామమున 4-11-20 తేదీన వేమూరు కరవోత్సవము, మొదలగు గ్రామవాసులు వోటర్లసభ జరిగెను, కల్పమయమున శ్రీ మాధవవెల్లి వాసు మంత్రిరావు, శ్రీ కరణు రామస్వామి చాదరిగారు ఆధ్యక్షింపిరి. కాంగ్రెసు తీర్మాన మంగీకరింపబడి ఉపసంఘము స్థాపించబడెను.

క న గాల.

గుంటూరుజిల్లా కేవలతాలూకాకనగాల గ్రామమున 6-11-20 తారీఖున, కనగాల, నూడేపల్లి, నడింపల్లి, రాజు వోలు, చెడ్డవరం, జిల్లేపల్లి గ్రామముల ఓటర్లసభ జరిగెను. శ్రీ కరణురామ స్వామిచాదరి, గొల్లపూడి రామకాథయ్య గారు బహిష్కారోద్దేశమును గూర్చి యుపన్యసింపిరి. కాంగ్రెసుతీర్మాన మంగీకరింపబడి ఉపసంఘము అత్యుత్సాహముగ చేర్చుడెను. సభకు 500 లు జనులు విశ్చయిరి.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నపురి : గురువారము
వాటాలబజారు

నేడు ప్రారంభమున బజారు మందముగ నుండినను క్రమేణ కూడుకొనెను. కోయంబుత్తూరు వాటాలధరలు ప్రారంభములో రు. 858 లకును, చివర రు. 858½ ల కును అమ్మెను గో కా వు వాటాలు ప్రారంభము రు. 181½ లకును చివర రు. 182 లకు అమ్మెను కల్లించుడను వాటాలు రు. 4½, 5 ల కును అమ్మెను.

తెలియ్యలేకములు:—
కర్ణాటకమిల్లు కంపెనీ రు. 1100 లు, తాతా ఇండస్ట్రీయలు వ్యాంకు రు. 88 బండి పోర్టులాండు సిమెంటు రు. 42½ లు.

నగదు బజారు

కర్ణాటకమిల్లు కంపెనీ సొమ్ముకుంపుటకు చెన్న 18-7-8 వ్యాంకు దర్శకముండి చెన్న 18-15-16 వ్యాంకుకొనుగోలుదర్శకముండి సేమలో చెన్న 19-25-82 క నెలలవాంబా 20-1-4 6 నెలలవాంబా చెన్న 20-18-16 బజారు భోరణి మందముగ నున్నది. అమెరికాదాంబాదర్శకముండి అత్యుత్తమ నూటికి రు. 375 లు, కొనుగోలు 100 కి రు. 840 లు. బావాల్వాంకు అత్యుత్తమదర్శకముండి లేదా తెలిగ్రాము రు. 89 లు.

హంకాంగు వ్యాంకు అత్యుత్తమదర్శకముండి లేదా తెలిగ్రాము 100 దాంబులకు రు. 280 లు. హంగుహా అత్యుత్తమ దర్శకముండి లేదా తెలిగ్రాము 100 టీలులకు రు. 860 లు. జపానవ్యాంకు అత్యుత్తమ దర్శకముండి లేదా తెలిగ్రాము 100 యెమ్మలకు రు. 190 లు. జపానవ్యాంకు కొనుగోలు 50 కొనుగోలు వాంబా 100 ఎమ్మలకు రు. 160 లు.

స్ట్రేయిట్టులోని వాటల వ్యాంకుల అత్యుత్తమ దర్శకముండి ధర 100 దాంబులకు రు. 148 లు.

అత్యుత్తమ దర్శకముండిధర 100 దాంబులకు రు. 120 లు చెన్నపురి వ్యాంకువాటా రు. 1675 లు అత్యుత్తమ. చెన్నపురి వ్యాంకు నూటికి నడ్డి రు. 7 లు కొంబంబు " 7 తెంగాలు " 6 ఇంగ్లండు " పా 7 లు

వల్తములు, వాటాలు

5½ నడ్డి రూపాయ వల్తములు రు. 50 5½ " యాధ్యక్షములు 1921 రు. 99 " 100 5½ " 1922, 1928 రు. 98 " 99 5½ " 1925 రు. 98 " 99 5½ " 1928 రు. 98 " 99 6 " 1920, 1980 రు. 99 మొదలు 100

జరిగిన వ్యాపారము

గోకాకుమిల్లులు (రు.100) రు. 182½, 188, 184 8/4, 185 దిశించెను. కోయంబుత్తూరు నూజివీడు కంపెనీ (రు. 100) రు. 858, 858½, 855, 856 దిశించుట వాయదా. కర్ణాటకమిల్లు (రు. 500) రు. 1100/- తాతా ఇండస్ట్రీయలు వ్యాంకు (రు. 75 ల వాటాలో రు. 22½ చెల్లింక) రు. 88. బండి పోర్టులాండు సిమెంటు (రు. 10) రు. 42½.

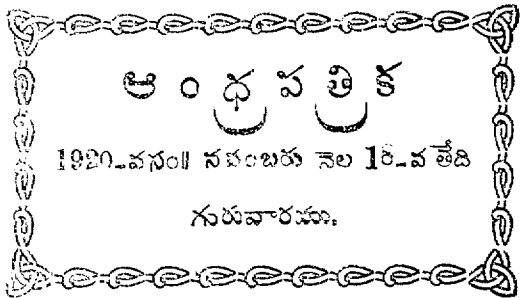
మాసము టాడు అందు కో,

కవాలీలు, చెన్నపురి.
వెండి బంగారములు

బాంబాయి బజారు బుధవారము:— బంగారము 26/9 టంగుపాబంగారము 26/18 మొదటివాంబా 26/15. వెండి వజ్రము 110/ మొదటి వాంబా 108/ మా రకము:—వ్యాంకులవ్యాసా సొమ్ము కుంపుటకు రు. 1-7 8/8 పె. దర్శకముండి పి. 1-7 7/16 పె. బాంబాయి, సవంతు 18:— బంగారము వజ్రము రు. 96-12-6. వాయదా 26-11-0 కానులు 16-14-6. వెండి రు. 111/- క్రత్యేకపుకార్త. చెన్నపురి గురువారము :— బంగారము మేకిపి రు. 26/8, కానులు 16-10-0. వాట్లీ అరకానులు 10/12. రాణి 10/4 దాంబు 69/ వెండి రు. 107.

విన్నపము

పాను 1-కి 0-8-0 ఎనిమిది అణాలు పెట్టినను కాగితములు దొరకకున్నవి. ఇంకను ధరలు హెచ్చునచుటకు సూచనలు గలవు. ఆ కారణమున దీర్ఘ వ్యాసములను వ్రతీకయందు బ్రకటింపజాలము. ప్రచురణమును గోరేడివారు సంక్షేపముగ నొకవైపుననే వ్రాసి పంపబ్రాధితులు. లేఖలను వ్యక్తుల నామములు లేకను "సంపాదకుడు" ఆంధ్రపత్రిక యని వ్రాయవలయును. - ఆం. సం.

ప్రత్యక్ష నిదర్శనము.

ఆంగ్లేయులు సలిపిన దోషములను, భారతీయులు మన్నించి తమ తమగూఢమును చూపవలెననియు, గతమును మఱచి భావ్యభివృద్ధి గూర్చి యోచించవలయు ననియు, కలనల్ వెజ్జిపుడ్డుగారు సభలలో వాక్రచ్చుచున్నారు. గతమును మఱచి పొమ్మని వంజాబు లెప్పి నెంటుగారును, రాజప్రతినిధిగారును భారతీయులకు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇంతియ గాక, ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు ప్రభుత్వమును రెండు యోక్తవి. సరిపెరినయు, ముందెక్కువయినను నిర్బంధార్థముల నవలంబించవలసివచ్చునెడల వారు ప్రజాప్రముఖుల తోడ్పాటు గైకొనెదరనియు, లెప్పి నెంటుగారిటీవల నుడివియుండిరి. ఇటులనే విషమపరిస్థితులలో గూడ నిర్బంధవిధానము నవలంబించక యూరకుంటిమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గొప్పగ ప్రచురించిరి. జేకము నందలి సందర్భములకును, వీరల ప్రకటనములకును సంబంధ మంతగ గాన్పించుటలేదు. అభిప్రాయ ప్రకటనమునకు, కఠిన శిక్షలు విధించబడుచునే యున్నవి. రాజద్రోహానభాశాసనము వంజాబు రాష్ట్రమునందు అమలులో పెట్టబడెను. ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమున కీ తీరున నిరోధము గల్పించబడుచున్నది. ప్రస్తుతసమయమున, ప్రజలు తమ యుద్దేశములను బయల్పరుచుటకు న్యాయశాంత మార్గముల నవలంబించుచుండ, వానిని నిరోధించుట, హానికరమని, సులభముగ గ్రహించవచ్చును. హిందూ జేకమునకు గలిగిన దుర్భావమానమును, కలనల్ వెజ్జిపుడ్డుగారింతవరకును తిన్నగ గ్రహించజాలకపోయిరి. ప్రజలు సహాయరాకరణము నవలంబించుటకు కారణ మెద్దియో, వారి కందుచే బాగుగ వ్యక్తపడలేదు. అందుల కిప్పుడు, వంజాబు అధికారులు తగిన ఉపశాంతము గల్పించి, జేకమున కొకవిధమున మేలుజేసిరియే చెప్పవచ్చును. వంజాబుకు సెడలిన పిమ్మట, వెజ్జిపుడ్డుగారికి సంస్కరణముల విలువ కొంతవడి దెలిసినచ్చునది. నియోజకవర్గము నేర్పరచిన వద్దతి జూచిన, ప్రజలకు తిన్నగ ప్రాతిభివృద్ధి వహించగలవారు శాసనసభ్యులుగ నుండుటకు ఏలుండదని, కలనల్ వెజ్జిపుడ్డుగారు గ్రహించిరి. సార్వభౌముని ప్రకటనము ప్రకారము మార్గముల నిర్బంధితుల నెడలు విడుదలచేయబడక కారాగృహ శాధల ననుభవించుచున్నారు. ఈ విషయముల నన్నిటిని, తాము మాంటాగుగారి తెలిపిన మని, వెజ్జిపుడ్డుగారు నుడివిరి. మరియొక విషయమును గూర్చి గూడ

వారు దెలుపవచ్చును. అమృతసరమునందు రేవటి నుండియు మూడుదినములు హోంరూలు కాన్పు రెన్నును జరుపుటకు, నిశ్చయించబడెను. ఆహ్వాన సంఘము వారు, కలనల్ వెజ్జిపుడ్డుగారి కొక యభినందనపత్రమును సమర్పించ నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రయత్నము లన్నియు పూర్తియయ్యెను. కాని, హోంరూలు సమావేశము రాజద్రోహమును పుకొల్పు ననియు, వెజ్జిపుడ్డుగారికి విజ్ఞాన సమును సమర్పించుటచే ప్రజలలో నుద్దేశము గలుగు ననియు, అందుచే నీ రెండు సమావేశములును రాజద్రోహానభాశాసనముక్రింద, నిషేధించబడెననియు అమృతసరపు డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు గారు ప్రచురించిరి. హోంరూలు సమావేశము జరుగునెడల కలనల్ వెజ్జిపుడ్డుగారును, ఇంకను భారతీయప్రముఖుల నెక్కువను హాజరయ్యెడి వారు. హిందూ జేకమునందు ప్రజల కెట్టి స్వాతంత్ర్యము గలదో, అధికారు లేతీరున ప్రవర్తించుచున్నారో, మాంటాగు గారికి వెజ్జిపుడ్డుగారు దెలియజెప్పటకు ప్రత్యక్షనిదర్శన మిది యొక్కటి చాలును. పార్లమెంటుసభలో సభ్యులగు వెజ్జిపుడ్డుగారిని సన్మానించుటచేతనే, ప్రజల ఉద్దేశపూర్వకములయ్యెద రనియు, శాంతికి భంగము కలుగుననియు తలచుట, మిగుల విచిత్రము. వెజ్జిపుడ్డు నంటి సభ్యులు వంజాబులో నున్నపుడే, నిర్బంధ వద్దతు తీరున నవలంబించబడుచుండ, ఇతరసమయములలో సందర్భము లేతీరున నుండునో వారూహించ వచ్చును.

వెజ్జిపుడ్డుగారి కరిస్థితులను గుర్తించవలెను. భారతీయుల కోర్కెలపై సానుభూతి జూపెడివారు అధికారుల దృష్టిలో నిండాన్లు. అట్టి వారిని సన్మానింపగూడదు. హోంరూలు సమావేశములు వద్దవరకములు. ప్రజాశయముల నా సభలలో వెలిబుచ్చు నీయగూడదు. ఇట్టి భావము అధికారులను ప్రేరేపించువరకు, తోడ్పాటున కవకాశ మెక్కడ? వెనుకటి యవమానమును మఱచుట క్రొత్త యవమానములు తోడ్పడునా? భారతీయుల దుస్థితి, వెజ్జిపుడ్డుగారి కీ సరికి గోచరించి యుండవలెను. ప్రజలు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట కీ క్రొత్తమార్గము ద్రోక్కరని, వాడకనుగొనవలసియున్నారు. భారతీయుల జన్మ స్వాతంత్ర్యము లేతీరున నరికట్టబడు చున్నపు, వెజ్జిపుడ్డు గారు తోడి జేకీయులకు దెలిపెదరా? తమ పేరుతో సలుపబడుచున్న నపకృత్యములను బోనాడుటకు, ఆంగ్లప్రజలను పురికొల్పెదరా? నిర్బంధ విధానమునకు గడంగ లేదని ఒక ప్రక్క తెలుపుచు, అధికారులు వేరొకవంక ప్రజలజన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించుచున్నారు. వీరుమామూలు వద్దతులనే అవలంబించుచున్నారు గాని, అనుభవములమున క్రొత్తమార్గముల ద్రొక్కట లేదు. దండనవద్దతులవలన, సహాయరాకరణోద్యమమునకు ప్రోత్సాహమే గలుగునుగాని, నిరుత్సాహము గలుగనేరదు. ప్రజల కోర్కెల సధికారులు సఫలమగుట నుద్దేశించలేదు గాన, దండనమార్గమే వారికి తరణ్య మగుచున్నది. అధికారు లెటుల ప్రవర్తించినను, ప్రజలు శాంతవద్దతుల నేమాత్రము విడువజరదు. ఎట్టి యవాంతరములు తలపించినను ప్రజలు తమవట్టుదలను విడనాడక, ధర్మమార్గము నంతమాత్ర ముతీక్రమించక, తమ విద్యుక్తమును ధైర్యముతో నాచరింపగల రేని, వారి కోర్కెలు త్వరలో సఫలము గాకమానవు. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో చేరూరకతప్పదు. అధికారు లికముందు నిర్బంధవిధానమునే ఆధారము జేసికొందు రని, వంజాబు ప్రభుత్వాధికారుల చర్యలబట్టి కనుగొనవచ్చును.

శాంతిమార్గమును బోధించుచున్న గాంధీ ప్రభుత్వము త్వరలో నిర్బంధించబడవచ్చును. అట్టి స్థితిలో ప్రజలకర్తవ్యమేమి? గాంధీ మహాత్ముడు నవజీవనపత్రికలో నీ తీరున నిర్ణయించియుండెను. "నన్ను ఆరెస్టు జేసినయెడల, ప్రజలు ప్రశాంతముగ నుండవలయును. హోంరూలు నవలంబించజనదు. సభల గావించగూడదు. కాని, వారు మేలుకొని యుండవలెను. ప్రభుత్వపాతశాలలు ఖాళీచేయబడుననియు, న్యాయవాదు లధికసంఖ్యాకులు తమ వృత్తిని విడిచిపెట్టెద రనియు, న్యాయస్థానములయెటుల నున్న కేసులు వంచాయతుల మూలమున కరిష్కరింపబడు ననియు, జాతీయ పాతశాలలు కళాశాలలు విశేషముగ నెలకొల్పబడుననియు, విదేశీవస్త్రములు త్యజింపబడి చేతితో నేయబడిన వస్త్రములు ధరింపబడుననియు, నైస్యములోగాని, ఇతరప్రభుత్వోద్యోగములలోగాని ఎవరును ప్రవేశింప రనియు, ఇతరజీవనాధారము గలవారు ప్రభుత్వోద్యోగములను చాలించుకొందు రనియు, జాతీయనిధులకు వలయుధనము సమకూర్పబడుననియు, బిరుదులగలవారు తమ బిరుదులను విసర్జించెద రనియు, అభ్యర్థులు ఎన్నికలను విడిచిపెట్టెద రనియు ప్రాబురులు తమ ప్రతినిధులను శాసనసభలకు జూపుట దోషముని గ్రహించెద రనియు, నే నూహించెదను. ప్రజలీ తీరున నిశ్చయించి, తమ నిశ్చయమును కొనసాగించుకొనునెడల, స్వరాజ్యసిద్ధికి ఒక్కసంవత్సరము వరకు గూడ, నాగియింప నవలయును. ఈ మాత్రము శక్తిని ప్రజలు చూపగలుగుదురేని, వారికి స్వరాజ్యము చేకూరినటులనే ఎంచవచ్చును. జాతీయాధికారముక్రింద, నే నపుడు స్వేచ్ఛ గాంచెదను. అపుడు నాకు సంతోషముగలుగును. ప్రస్తుతము నాకున్న స్వాతంత్ర్యము బండిభానావంటిదే. నన్ను వదలిపెట్టించుటకు ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగి, ఆవయన స్వరాజ్యసంపాదనమునకు నాపై నాధారపడుట, వారి శక్తిహీనతను మాత్రమే గనుజుటచును. నేను గాని, మరియొకరు గాని, స్వరాజ్యము నిష్పించజాలరు. భారతజాతి తన సామర్థ్యమును జూపునపుడే, స్వరాజ్యమును సంపాదించ గలుగును. ప్రభుత్వమువారిపై దోష మారోపించుట, నిరుపయోగము. మన మంతవరకు తగుదుమో, అట్టి కరిపాలనమే మనకు లభించును. మనము అభివృద్ధి జెందినకొలదియు, ప్రభుత్వము గూడ అభివృద్ధిజెందును. మన మభివృద్ధి గాంచినపుడే, స్వరాజ్యమును పొందెదము. జాతీ, యభివృద్ధి గాంచుటకు జూపెడి నిశ్చయమే, సహాయనిరాకరణ మని గ్రహించవలెను. నేను ఆరెస్టు అయినప్పటికీ, జాతీ తన నిశ్చయమును మరచి తోడ్పడుట కారంభించునా? ప్రజల వేశ పూరితులై, దౌర్జన్యమునకు గడంగి, తత్ఫలితముగ పొట్టలతో బ్రాకియు, తమ ముక్కులను భూమిపై రుద్దియు, యూనియన్ జెండాకు నమస్కరించుటకు 12 మైళ్లు నడచియు, అవస్థల పాలయ్యెదరేని, ఇది తోడ్పాటు గాక మరియే మేగునా? పొట్టతో బ్రాకుటకన్న మరిణించుట మేలు. ఏవిధమున జూచినను, నేను సూచించిన మార్గమునే ప్రజలవలంబించుట యుక్తము."

ఎట్టి కష్టస్థితియందు యున్నను ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు బూనక, ధర్మమార్గమును వీడక, తమ నిశ్చయము కొనసాగుటకు తడకడికతో శ్రమిపలిపెద రేని, విజయము గాంచకమానరు. కష్టదశలో నయితము ప్రజలు జూపిన సత్సవర్తనము బ్రతి యు దేశము నే గాక ప్రపంచమునంతను నాశ్చర్యనిమగ్నము గావించి, నూతనయుగారంభమునకు మార్గము జూపకమానదు.

నూతన రాజప్రతినిధి.

—:—

నూతన రాజప్రతినిధిగూర్చి వదంతులనేకములు ప్రబలియున్నవి. ఎవరికిష్టమున్న పేర్లను, వారు నూచించుచున్నారు. విల్లింగ్డను ప్రభువు, రోనాల్డు పే. ప్రభువు, బార్జిలా యుడు, సర్ హార్కోర్టు జట్లరు, జనరల్ లారెన్సెస్, గార్ల పేర్లు వాడుకలో నున్నవి. చేంబర్లెను గారి కీకడవి నొసంగగ, వారు నిరాకరించి నటుల రూటరు దెలివెను. నూతన రాజప్రతినిధి నామము త్వరలో వెల్లడిచేయబడునని, కామన్సు సభలో లాయరు బార్జిగారు రీసుగారి క్రశ్మకు క్రత్యుత్తర మొసగుచు చెప్పిరి. రాజప్రతినిధి నామము వెలువడిన పిమ్మట కొంతయాతర మడగి పోగలదు. భారతీయుల కీతరుణమున, నూతన రాజప్రతినిధి ఎవరయినను, నొక్కటే. కరిచాలనా విధానమునందు మార్పు గలుగనిది, అధికారులను మార్చినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదని, వారికి పొడగట్టింది. బొమ్మాంజేగారు సయితము, ఓడ్యయరుగారు రాజప్రతినిధి యయినను చింతింప నవసరము లేదని, దెలిపిరి. వెనుక కర్జనప్రభువు వలెనే, ఇప్పుడు ఫెలమ్సు ఫర్డు ప్రభువు గూడ బాలీయప్రబోధమునకు మిగుల తోడ్పడిరిని అంగీకరింపక దక్కుదు.

ఎన్నికల బహిష్కారము

పూనాయంజే గాక, బొంబాయిలో గూడ ఎన్నికల విషయమై ప్రజలు తాపాహము జూపలేదు. నేటి తంతివార్తల ప్రకారము 100-కి కనీసము 80 మంది బొంబాయిలో వోటుల నీయలేదనియు, 35 వేల మంది పూటర్లలో ఏడు వేల మంది కన్న నెక్కుడుమంది పూటు జేయ లేదనియు, దెలియుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రతను గ్రహించుట కింతకన్నను నేమి కావలయును? ప్రజల కోర్కెలను వెంటనే సఫలపరుచుట, ప్రభుత్వమువారి కవసరముగాదా? బొంబాయి రాజధానిలోని కరిస్తితులే ఇతర రాజధానులలో వ్యాపించి యున్నటుల యూహింపవచ్చును. నూతనోద్యమ ప్రాబల్యము స్పష్టమగుచున్నది.

ఆస్పిత్రిగారి హెచ్చరిక.

మొసపాటేమియా మొదలగు తూర్పుదేశములందు కయోపంతుడు చున్న 160,000 నైనికుల కగు సాంపల్లిక వ్యయము 5 కోట్ల సవరనులని మాత్రమే జెప్పట సరిగాదనియు, క్రస్తుత ఆర్థికవత్సరమున వ్యయము 7 కోట్ల సవరనులను మించిపోవచ్చుననియు, ఇట్టి అనవసరమును ఫలరహితమును వివరీతము నగు ఖర్చును పూర్తిగా మానివైచి తమ సదుద్దేశమును అరబ్బులకు దెలిపి, వారి పరిపాలనమును వారే నిర్వహించుకొను నటుల జేయుట ఆవశ్యకమని, ఆస్పిత్రిగారు హెచ్చరించిరి. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో వారి మాటలరణ్యరొదనము గాజుండునా?

మన్యజ్వరము

మన్యజ్వరముచే స్త్రీహము విస్తరించును. దేహకక్తి క్రమక్రమముగ క్షీణించి పోవును. మన్యజ్వరమును పోగొట్టుటకు క్విన్వైనుకన్న మంచి మందు లేదని, డాక్టరు మాసిలామణి మొదలి యారుగారు ప్రచురించిన గ్రంథమున జెప్పబడి యున్నది. క్విన్వైను బోషధమును చాలకాలము పరకు వాడుటచే, మన్యజ్వరము పూర్తిగ దొలగి పోవునని, గ్రంథకర్త యభిప్రాయము. ఈ యభిప్రాయ మెంతవరకు సరియో, వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు తరిక్షించుట యావశ్యకము.

గుజరాతు మహావిద్యాలయము

గాంధీ మహాత్ముడు గుజరాతు బాలీయవిశ్వవిద్యాలయ ప్రవేశ మహాత్మ్యమును జరిపెను. బొంబాయి బట్టల వర్తకుల వద్దనుండి గాంధీ మహాత్ముడి విశ్వవిద్యాలయమునకు రెండులక్షల ద్రవ్యమును ప్రోగుజేసెనని. తెలియుచున్నది. నూతన విశ్వవిద్యాలయమునకు గాంధీ మహాత్ముడే ఛాన్సలరు. ఇట్టి బాలీయ విశ్వవిద్యాలయములు దేశమునం దెల్లను వెల్లెవిరియు గాక!

సాహాయ్య నిరాకరణము.

గాంధీ మహాత్ముని బహిరంగ లేఖ.

విరోధియనుల సమాధానము.

విరోధియనుల ప్రబోధించుచు గాంధీ మహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికయం దొక బహిరంగ లేఖను క్రకటిరిచెను. అది రెండువారములక్రితం క్రకటిర మయ్యెను. దానికి విరోధియను లిద్దరు సవయస్థానములలో నిచ్చిన సమాధానమును క్రిందకు చూచించుచుంటిమి:—

బెంగళూరు నివాసులగు హెచ్చి. ఏ. పాట్లే. జి. వి. ఫిలిప్సు గారకు క్రింది జాబును గంధిగారికి వ్రాసిరి.

గాంధీగారూ: భారతవర్ష యనందలి ఆంగ్లేయుల నందరిని యుద్దేశించి మీరొక జాబును క్రకటిరిచుచుండిరి. అందులోని భావములు కఠినముగనున్నను బోధార్థ విశిష్టములై యున్నవి. మేమునుకు కృతజ్ఞులము. మూడం జేడియో తమ భావములే ఆకర్షిర మగుచున్నది. మేముక సంగతునకు క్రకటిరభులు కాకున్నను ఆంగ్లేజేతనందు లక్షలుకొలదిగనున్న మావారసు భారతవర్షమునందు గలవారిలో చాలమందియు మావలెనే భావించుకొనుచు. మీరొక మేమును నిజముగ క్రతుత్వమున కహింపకాలమని మీ యుత్తరమును ఒక భావించుచుంటిమి.

ఇతరజాతులను లొంగదీసి వారివలన స్వలాభమును పొందవలయునను, మద్య వ్యాపారమును జేయవలయు, కఠిన కానములను ప్రయోగించుటయు, అమృతసరములతో జరిగిన దాదాని వ్యాపారమునకు కారణ భూతమైనట్టి పాలనా విధానమును, ఆంగ్ల సామ్రాజ్య పరమోద్దేశ మైయుండిన యెడల మీవలెనే మేమును అట్టి నిత్యులము కాకలెనని కోరుచున్నాము. ఆంగ్లపాలకాధికారుల కార్యములవలన యిప్పుడు సంగతులు విషమమిం చి పోయెను. దీనిని మేమును యెరుగుచు. ఇందుకు కారణమై యున్న సామ్రాజ్యవిధానమును మీరు ఖండించుచుండిరి. మీవలెనే మేమును దీనిని గర్హించుచుంటిమి. కాని మాజేతపు క్రజల క్రత్పత్తి మాకు అనుభవముగ తెలియును. మాకు ఇంతకంటె ఉక్కిర్పత్తి మైన ఆ దర్శనమునకు విశ్వాసముకలదు. క్రజలు స్వేచ్ఛ ననుభవించు అనుభవముగ నొక సామ్రాట్టు యేలి కకు లోబడి అందరిని సుకమునమైనట్టి పూర్వానుభవములను, భావికాంక్షలను పురస్కరించుకొని, దానిని లక్ష్యమునం దుంచుకొని పరిచేయుచు తోకమునందు ప్రజాస్వాంత్ర్యమును ప్రజానికానమును వ్యాపింపజేయవలయునని మాయభివృత్తు. అట్టిని సార్థకము కావలయు నని మా జేతయలలో చాలమంది యుద్దేశము. ఆంగ్లసామ్రాజ్యపు పరమోద్దేశమిదియని వారిభావము. దానికి మేము తోడ్పడుచుము.

సర్వసాధారణముగ భారతీయులయెడ మాజేతయలు చూపుచున్న స్వాతికయమునకు మే మెంతయెడగతి పాశ్చాత్యమునకు వడుచుంటిమి. భారతీయులమాకు సోదరులు. వారు మాతోసరి నమానులు. వారిలో చాలమంది మాకుంటె అధికము గలరు. మేము భారత సేవకులమై యుందుముగాని పాలకులమై యుండకాలము. ఆంగ్లే ఇండియనులలో కొందరు స్వలాభిప్రేతులయి యున్నార. పాలనమునందు వారి అడుపాజ్ఞ అందకూడదు. స్వలాభిప్రేతులయిన మరెవరి క్రమేయముకూడ నుండకూడదు. కేవలము జనాధర్మ లక్షణములను లక్ష్యమునందుకొని దేశపాలనమున జరుపవలయునని కోరుచుము. జాతిమతవిమత లేకున సర్వమతములవారి నాయకులు సమాజేతమై సమాలోచనచేసి స్వరాజ్య విధానము సేర్పరుకవలయునని తమకు కోరియుండిరి. అట్లు చేయుట మాకును సమ్యక్మే, ముఖ్యాంశములందు మేము మీరు భిన్నముగ లేము. మీరొక మేమును కలిసి భారతవర్షమును సేవింప

వచ్చును. మనము కలిసి విద్యమున్నగు విషయములందు కృషి చేయవచ్చును మీరు నూతన యుగమున స్థాపింపవలసిరి. అందు సర్వంకల్పమునకే కాని యస్యభావమున కేడ ముండకూడదు. అట్టి నూతనయుగ నిర్మాణమునకు పూనుకోమని మీరు భారతీయులను ప్రేరేపించుచుండిరి. కాని మీ భావము మమ్ముల నందరిని యుద్దేశించజేయుటకు బదులు భేదభావము నుదయింపజేయుచున్నది ఇది యెంతయు సంతాపకరము.

మీరొక మేమును కలిసి పని చేయుటకుగల సమానాక కాళములను మేము తెలిపియుంటిమి. కాని మేము మొగ మాటుతో విషయమును విమర్శించుట లేదు. అందువలన మీరు సంతృప్తింపిన కార్యవిధానమునందు కొన్ని విషయముల తోమాట కలుగుచున్న అనురాప వెల్లడింపవలెను. మీరు కొన్ని స్వల్పవిషయములను లక్ష్యమునందుకొని ఆంగ్లేయుల కక్షమును విమర్శించిరి. అందువలన వారికి వ్యాధియు కలుగుటలేదు. ఆస్వల్పవిషయములను మేము పాటింపక విడిచి యుంటిమి. మేము మాడు ముఖ్య విషయములను సేర్పాడుచుము. క్రతివారికి ధర్మనిష్ఠ యుండవలయునని మీరు కోరిరి. మాకది యిష్టమే. దానికి మేము కిరసాకసించుచుంటిమి. కొందరున్నార. వారికి సాధ్యమైన యెడల కత్తి మాయుదురని మీరు స్పష్టముగ వారి విషయమై చెప్పించుట. వారితో మీరు యుద్దేశించి సరిపెట్టుకొనుట మాకు నచ్చుటలేదు.

మీరు సర్వాంగ సుందరమైన బాలీయ విద్య కావలయు ననుచున్నార. మేము నట్టి విద్యావిధానమును సాధించుచుంటిమి. మీరు మీదటికుండి పని ప్రారంభింపవచ్చును. క్రస్తుత విధానమును మీరు మార్చి భారత జేతాదర్శనములకును స్వయంగా సుండుకట్టు చేయవచ్చును. బోంబాయి నందుగల విద్యాలయములంటి విద్యాలయలను పందలకొలిపి యేర్పరుపవచ్చును. భారతీయుల సర్వదీక్ష వికాసమందు తేజస్సునట్లు చేయవచ్చును. కాని మీ రట్లు చేయదలవక క్రస్తుత స్వరూపమును విద్యాలయలనుండి పరిపూర్ణముగ మరలించి విద్యాశ్రమంతి యుండిపోవునట్లు చేయదలపింపక వడుచున్నది. మీరు దానిని మరుభూమికి మరలించిన యెడల సది యుండిపోవును. మీ ప్రయత్నములన వెన్నియో సంతకృతములకరకును విద్యాకార్యమే సన్నగిలిపోవును అది యువకులకు, జేతనకును, క్రేయోదాయక మేనా? ఇప్పటివిద్యావిధానము సామకముగ లేదని జెప్పి అంతకంటె మంచిది కలయెత్తులోపల అది నశించి పోవలినదేనా?

మీరు హిందూమతముదీయులకు సఖ్యము కుదుర్పవలసింది. మహమ్మదీయుల యాశయములు నిర్ధించుటకు వారికి మమ్ముకు తోడ్పడు మనుచుంటిమి. మాకెప్పుడో కాని మీలో కొందరు పూర్వము కురమ్మరాజ్యమునం దుండిన కొన్ని జాతులవారిని ఆంగ్లేయుల ప్రాశ్నాపకర్మముకంటె అధ్వాన్నమైన విశేషముల ప్రాశ్నాపకర్మముక్రింద నుండవలయునని కోరుచుంటిరి. దానివలన నుత్పదము రాదా! తూర్పుదేశములందు కొందరు దాస్యము ననుభవించుచుండ మీరు భారతవర్షమునందు స్వతంత్రము ననుభవించు దలపకూడదు.

మేము విషయమునంతకు సమగ్రముగ నొకసారి పీక్షించుచుంటిమి. మీరు మీ లేఖలో చూపిన బోధార్థమును కొనియాడుచుంటిమి. మేమునట్టి భావముతోనే మాయుద్దేశములను యెరుకపరిచితిమి. భారతీయులు తమయందు దురుపీతమైన ఉత్తమ గుణములను సర్వ స్వతంత్రముగ వికసించజేసి కోవలయునని మేమును మీరలెనే కోరుచుంటిమి. వారియందు గల ప్రజా విశేషము ప్రస్తుతము లోపల కర్మకరమై యున్నదని మేము విశ్వసించుచుంటిమి.

ఆ ఫలప్రాప్తికి పాటుపడవలసిన మీలోను తదితరులతోను కలసి పనిచేయుటకు మేము సంసిద్ధులమై యుంటిమి. మేము భారతీయుల కొకసాకాల పెట్టికభుక్యమునా నుండి ద్రవ్యసాహాయ్యము పొందుచుంటిమి. అంతమాత్రముచే మీరు మాతో ప్రసక్తియే యుండకూడదని తట్టుపట్టెదరా? అట్లయిన యెడల సహాయ నిరాకరణను కంటెను యుత్తమమైన మరెయొక మంత్రమును బయలుదేర వలెను.

భారత జేతాన్నత్యమునకు మీరు కలపెట్టిన కార్యవిధానమునందు విఘాతముగ నుండునని మాకు మనస్సుపైగి తోచిన మూడు యంశములను తెలిపితిమి. కాని మీ ఆదర్శముల మాత్రముకు తరమ సమ్యక్ములుగ నున్నవి. మీరు వీలైనంత వరకును అది నిర్ధించుటకు మేమును కృషిచేయగలము. అట్లు చేసిన పప్పుచే మేము మామందుగల ఆంగ్ల పారధర్మమును సార్థకము చేసికోగలము.

విదేశ తంత్రవార్తలు

(బ్రెటన్ న్యూస్)

మధ్య ప్రాచ్యదేశ విధానము

చర్చిలుగారి వార్తాపత్రము.

లండను, నవంబరు 16:— కామన్వెల్త్ లో మెక్మిక్ యింగ్ గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు చర్చిలుగారిట్లు చెప్పిరి. మెక్మిక్ పాటామియా ప్రభుత్వములందు ప్రభుత్వమును ఉద్ధరించుటకు వారి కుటుంబముల నిష్పత్తిలో మెక్మిక్ పాటామియాను తీసికొని వెళ్లరాదని చేసిన తీర్మానము నిష్పత్తి యంతరము ప్రకటన మార్పు నుద్దేశించలేదు. మెక్మిక్ పాటామియాకి 1 కొంత చక్కబడిన పిమ్మట నీ సంగతి మరల ఆలోచింపబడును. మెక్మిక్ పాటామియాలో ఉద్ధరించుటకు వైద్యము, ఉద్ధరించుటకు మొదలగువారి విషయమున నెట్టి భేదములను గల్పించ నుద్దేశించలేదు.

కెన్యో గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు చర్చిలుగారిట్లు చెప్పిరి. మెక్మిక్ పాటామియాలోని సర్వసేవాని తిరుగుబాటు చేసిన అరబ్బులలో 8200 మంది జనవరి 1 వ తేదీ ఈ అంశముల మరచింది. మరయుక ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సరదిట్లు చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారి యంతరము అరబ్బురాజ్యమును స్థాపించుటకును కాని తిరుగుబాటుదారుల కొక రాజ్యము నేర్పరచుటకును యంతరము చేయుచున్నాడు. తమ చేయియును బాగుగ పాలించగల అరబ్బులకే రాజ్యపాలనము నప్పగించకలయునని వారి యంతరము.

కెన్యో, బ్రామన్ జేసిన సేనానామక ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు చర్చిలుగారిట్లు చెప్పిరి— ఇప్పుడు మెక్మిక్ పాటామియా యందున్న వైద్యములలో చాలామందిని రప్పించ నెంచుచున్నామని గావున చర్చిలుగారి ప్రత్యుత్తరము చాల అవసరముగ నుండును.

కామన్వెల్త్ లో మెక్మిక్ పాటామియాకి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు సరదిట్లు చెప్పెను. వైద్యము లండనుకు వెంటనే రప్పించి అరబ్బులను ఆరాజకముపాలు చేయుట తగదు మొదలు అరబ్బురాజ్యమును నేర్పరచి కొంతని నెలకొల్పబడుట మనము సహాయము చేయుచుండ కలయును.

రెన్యోగారి బ్రిటిషు ఖయరీలు

కమాండరు కెన్యో గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బోసర్లా గారిట్లు చెప్పెను— రెన్యోగారి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినది. ఈ విషయమును గూర్చి సోమార్లు ప్రభుత్వమువారిలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నాడు. ప్రభుత్వము మరల సారంభించుటకు గూర్చి చర్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు విధించిన మరతులు, రాజ్యపు వాడుకలో ఈ విషయమును గూర్చి యెదురయ్యెను. సంగతిని తెలుపుట కనుకముగా నుండవచ్చునని నాయంతరము.

విద్యుచ్ఛక్తి వనిచారల సమ్మెకట్టు.

లండను, నవంబరు 16:— జేకేములో మరయుక సమ్మెకట్టు సంభవించినట్లున్నది. అందువలన విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చెడిపోవునేమో యని భయముగ నున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరుల సభవారి సమ్మెకట్టును ప్రకటించిరి. ఆసభలో విద్యుచ్ఛక్తి కార్యములందు మంచి పాండిత్యము కలవని వారందఱు నున్నారు. నెట్టి కాన్సిలువారి తీర్మానములను బాగు 1 వ తేదీనుండియు తమ జీతములను పాపించుకలసియుండగా యజమాను లింకను అనివయమును గూర్చి క్రొత్తయ్యుకొనవలయునని సమ్మెకట్టు సెకండుచెడును సభవారు చెప్పుచున్నారు. తమ కోరికలను తీర్చిగా ప్రసాదించ బండు వెడల డిశంబరు 14 వ తేదీని తాము సమ్మెకట్టెదమని యజమానులకు వనివారు నోటిసుల నిచ్చిరి.

భారతవైద్యము, విద్యాభివృద్ధి.

లండను, నవంబరు 16:— కర్నూలు యేటుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కామన్వెల్త్ లో మాంటెగూ రిట్లు చెప్పిరి. భారత వైద్యములకు విద్యుత్తును కొకదశను నేర్పాటుచేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సూచనల చేయుచున్నాడు. హిందూజాతిలోని వైద్యుల జీతములను గూర్చి సభకులు చేయుచున్న పెద్దపైస వైద్యుల జీతము నీయవలయునో, పెద్దపైస వారి కెంత జీతము నీయవలయునో ఆ సంగతి చర్చించబడును.

జాతీయమితిసమావేశము

లండను, నవంబరు 15:— జాతీయమితిసమావేశము నేటికడయందు పూర్తిగ జరిగినది. ఉత్తర మేమియను జరుగలేదు. బెల్జియను ప్రతినిధిగంటు కొట్టునది సభలో చాలకాలముండెను. పిమ్మట స్పీకరుగండు (వెనీ డెంటు) ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగెను. కాశ్యోపుతరముని ఎన్నుకొనటముగూర్చి సభ్యులను ఓటులనీయగోరగా 41 ఓటులతో 85 మోమున్నుగారి కనుకూలముగ నీయబడినది.

విద్యుత్తు దుస్థితి.

లండను, నవంబరు 15:— కామన్వెల్త్ సభలందు దొక ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు లాయరు జార్జి గారిట్లు చెప్పిరి. విద్యుత్తులోని పోలికవారిని కాపాడుట కన్నివిధములగు ప్రయత్నములు నొనరింపబడినది. గతము మొట్టమొదట విద్యుత్తులో శక్తియనునది నెలకొల్పబడుటకు మాత్రమే ప్రయత్నించు చున్నాడు. వాణిజ్యములకు సఫలములగుచున్నది కామన్వెల్త్ లో పోలికవారివలన భారత్తులలో నుండుటలేదు. అందువలన వారి కవరిమిరములగు సప్లయము సంభవించుచున్నది. వాడుకను జేకనుకలను తిరిగి కొంతని నెలకొల్పుచున్నాడు గావున ఎత్తుక సప్లయల నొందుచున్నాడు. అయినను కొంత సంస్థాపనము నానాటికి బాగుగ జరుగుచున్నది దుస్థితిమరల చాలనిదర్శనములు గలవు.

నూతన పారశీకమర్మితిసర్వము

లండను, నవంబరు 15:— నూతన పారశీకమర్మితిసర్వ మేర్పడినదియు, నెపాదర్ అజామునాడు దానికి ప్రధాన ముద్రయుగ నున్నారనియు, పూహిము దొరగాడు తాత్కాలికముగ విదేశీయమర్మితి సరిచేయుచున్నారనియు తెలుసగాటికి తెలిసినది.

గ్రీను దేశసీధి.

అధ్యక్షకము లగుమాట్టులు.

లండను, నవంబరు 16:— కన్వెన్షన్ లో రాజుగారిని తిరిగి సింహాసనానీయని చేయవలయునని కొందఱును, మొదటిని కొందఱును గ్రీనులో తట్టుదలగ నున్నారు. ఆ విషయమును పోషియుక తాటింబియె ఓట్ల గూరు ఓటుల నిచ్చుచున్నాడు. వెనెజులాగుగారి కనుకూలముగ నెంచుకొనవలయు అధికముగ ఓటుల నిచ్చెదమని ఏదో అధికములు చేసికొనిన మండిపులన్నియు సద్దము తిరిగినది. వెనెజులాగుగారు కన్వెన్షన్ లో రాజుగారిని మరల సింహాసనానీయవలగ చేయుట కెంతయు ప్రయత్నించెను. గతము మొట్ట మొదట తమ మదిపు తప్పని విశ్వకొనుచున్నాడు. రెండవకతకాదు విజయ మొందిన మాత్రమున కన్వెన్షన్ లో రాజుగారు సింహాసనానీయవలయు కనుకమున కలంబులుట వీలలేదు. ఆ వని యెన్నటికిని జరుగదండ చేయుటకు మిత్రమండలివారు మాట ఇచ్చి యుండిరి. కన్వెన్షన్ లో రాజుగారును, నూతన ప్రభుత్వమువారును, మిత్రమండలివారును తీరకల్పించెదమో మామడ కలయును.

మెక్మిక్ పాటామియా తిరుగుబాటులు

లండను, నవంబరు 15:— యుద్ధకార్యములకు ప్రకటనము. కామన్వెల్త్ లో ఉత్తరమున కడగుచుండిన 84 వ బ్రిగేడు ఇమామూలాయెద్ద నున్న యూఫ్రేటిసు శ్రీం తెనకు పట్టుకొనిరి. 250 మంది తిరుగుబాటుదారులు క్రతిముద్దముల నొకరినొకరిగాని త్రవచుబడిరి. బ్రిటిషువైద్యులలో 40 గురు మరణించిరి. తిరుగుబాటుదారులలో చాలామంది మరణించిరి.

మధ్యతూర్పుదేశముల విధానము.

లండను, నవంబరు 15:— అస్మిక్తుగారు లండను నందు ప్రభుత్వములందు నిట్లు చెప్పిరి. మెక్మిక్ పాటామియా మొట్టమొదట మధ్యతూర్పుదేశములందు బ్రిటిషువారికి 5 కొట్ల సామర్యము ప్రతి సంవత్సరమును చెప్పుచున్నదని అధికారులు చేసిన మండిపు చాల తక్కువగనున్నదని నాయంతరము. ఈ సంవత్సరము 7 కొట్లవరకు చెప్పుచున్నదెడల చాల విశ్మయముగలుగును. ఇంతసామర్థ్యము నిష్కారముగ చెప్పించుట నింతటితో నాపినయదగును. అరబ్బులు మన నిష్కృతికమును తెలిసికొని తమకు తాము తరిపాలించుకొనగలుగునట్లు మనము చేయవలయును.

మెక్మిక్ పాటామియా నూనెగనులు.

లండను, నవంబరు 15:— కెప్టెను, ఆనరబిల్ డబ్లియం. జి. ఎఫ్. ఆర్మస్ట్రాంగ్ గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లాయరు జార్జి గారిట్లు చెప్పిరి— తర్జీ స్థానములో దక్షిణభాగము నుండిను, కొనుకూలు మండలమునను గల నూనెగనులను తమ స్వాధీనము చేసికొని ఎత్తుక లాభమును తీయుటకు అంగ్లో వెల్షియను అయిలు కంపెనీగారికి మరకొన్ని అధికారము లీయబడినది. గనుల వెతక భాగములను నలయునో ఆసంగతిని నిర్ణయించుటకు ముందు అరబ్బుల అధికారమును తుస్థాపితము చేయుట అవశ్యక మగుచున్నది.

బోల్షెవిక్కులు; ఆర్మీనియానిధి

లండను, నవంబరు 15:— కామన్వెల్త్ సభలో ఆనోరిను నిలియునుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ హాన్స్ బ్రెగ్గ గారిట్లు చెప్పిరి. బోల్షెవిక్కులు తుర్కీపాలించుటలో గలసి వనిచేయు చున్నట్లు నాకేమియు తెలియలేదు. తుర్కీపాలించువాడుల సంఖ్య ఆర్మీనియనులకంటె సామాన్య నున్నదని గూడ జాత తెలియదు. ఎబ్రియియను ఆనోరియులకు ప్రత్యుత్తరము లాంధ్రమెట్లు తెలియుచున్నది. కాని బ్రిటిషువారి కేదాత్రము సప్లయ కత్తిసను అందువై వెంటనే చర్చ గావించబడును. తుర్కీపాలన సంధిసరకున కంగీకరించునట్లు చేయుట కన్నివిధముల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. బోల్షెవిక్కులతో సమాత్రము సంధిచేసికొన ప్రయత్నించినను ఆర్మీనియనులతో పోరాడుచున్న తుర్కీపాలన బోల్షెవిక్కులించుకయు, సహాయ మొనరింపరాదని మొట్టమొదట విధించవలయునని ఓకారు గారు నూతించిరి. సంగతి ప్రభుత్వమువారికి తెలుసునని హాన్స్ బ్రెగ్గ గారు తెలియబరచిరి.

కన్వెన్షన్ ప్రభుత్వము

లండను, నవంబరు 15:— చక్రకర్తీలు, కేన్యో యవరాజును, యుక్త ప్రభుత్వము, మరకొందఱు రాజబంధువులును నేటికడ యందుకున్నాడు ప్రభుత్వమునని సాగవలసి. కెప్టెను ఆనరబిల్ ప్రాన్సికు నీధానుగాగు నాకెంత బయలుపడిరి. చాలామంది జనులు కెప్టెను యుక్తమున కరిగిరి. కన్వెన్షన్ ప్రభుత్వము కరీరస్థితి బాగుగనున్నట్లున్నది. కొన్ని సభ్యులను విడుదలచేసి వారికివల రాకపోవుట అనారోగ్యమువలన కాదనియు, బాగ్రత్త గా నుండుటకు మాత్రమే వారట్లు చేసిరనియు తెలియుచున్నది.

గ్రీను ఎన్నికల ఫలితము.

ఏదేన్ను, నవంబరు 16:— ఎన్నికలందు వరాజుల మొందిన పిమ్మట గ్రీను ప్రభుత్వమువారు రాజీనామాలు నిచ్చిరి. కన్వెన్షన్ లో రాజుగారి పక్షములోనివాడును, పూర్వము ప్రధాన మంత్రిగ చేసినవాడును సమ గోసభముగారు మంత్రికర్మము నేర్పరచుకదాము. ఏదేన్ను, రెండుపక్షములవారు తమ లాభముకొనునపుడు తుపాదలను తాల్చుటవలన ఇద్దరు పక్షము మడసిరి. ఇంతవర కావాప్తములో గడదిడకు జరిగియున్నది. ఇటీవలి ఎన్నికల ఫలితములనుబట్టి చూడగా వెనెజులాగుగారి పక్షమున 118 గురు సభ్యులును, కన్వెన్షన్ లో రాజుగారి పక్షమున 250 గురు సభ్యులును ఎన్నికొనబడినట్లున్నది. వెనెజులాగుగారును, ఇద్దఱు తప్పక కన్వెన్షన్ మంత్రిలందఱును వరాజయము గాంచిరి. యజమానులందును కొన్ని దీర్ఘకాలములను తప్ప గ్రీనులో మరయొక్కము వెనెజులాగుగారి పక్షమున నొక ఓటునైన నీయలేదు.

గ్రీకుల మంత్రివర్గము

ఏదేన్ను, నవంబరు 16:— రాలిగుగారు మొదట్లోనుం ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయ నిరాకరించిరి. కాని ఇతర గతము ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు సన్నుతు. రాలిగుగారి రిదివరలో మూడుమాసము ప్రధానమంత్రిగ నుండిరి. ఇతరు రాజవత్సాభిమాని. ఇప్పుడు తుర్కీలో స్నేహము నెలకొల్పవలయునని చెప్పుచుండెడివాడు.

గ్రీకు రాజప్రతినిధి

అస్మిక్తులు కాండోరియెటిగారు రాజప్రతినిధిగ నుండుటకు తాముగీకరించెదరో లేదో నిశ్చయించుటకు కన్వెన్షన్ లో రాజుగారి పక్షపు నాయకు లండనును రేవెటిగోజున సభ చేసెదరు.

అమెరికా నాకలు శరణాగతులను సంగ్రహించుట
వాషింగ్టన్, నవంబరు 15:— అమెరికా నావికా
శాఖ నుండి ప్రకారము నల్లనడక దున్న అమెరికా
యాన్త్రవాక లన్నియు క్రిమియానుండి బయటికి పోవలసిన
వారందరికి నహాయ ముసరింపబడినది అమెరికా ప్రభు
త్వము వా రజ్ఞాపించిరి.

రేంగలు సేవాని విజ్ఞాపన

కన్సాటి నోవీజు, నవంబరు 15:— రేంగలు సేవాని కని
వారము నాడు సెబాస్టియన్ కరుకుటకు పరిపూర్ణముగా
మాము సెనెండుకొనిరి. 40 వేలమంది సాటిక లాక్షణిక
మును విడిచినట్లున్నది. దెబ్బలు తగిలినవారిని సంగ్రహించ
వలయునని రేంగలు సేవాని అమెరికానావికా బోడుచున్నది.

బొల్షెవిస్టుల సేబాస్టియన్ కరుకుట

కన్సాటి నోవీజు, నవంబరు 15:— నవంబరు 14వ తేది
ని సెబాస్టియన్ బొల్షెవిస్టుల సాధన మయ్యెను. సంగ్రహించి
నందియు ప్రజలు సెబాస్టియన్ బయటికిరిరి. ఆంగరమును విడ
చి వెళ్లినవారిలో కట్టకడకు విడిచినది రేంగలు సేవాని. ఆచ్య
టిసోనియును సైనికులు తమ యధికారమును ప్రకటించిరి.

చీనాలోని సోవియట్ల సైన్యములు.

మాస్కో, నవంబరు 15:— ఒకానొక వాయువార్త
యం దిట్లున్నది. సెమివాపు గారి సైన్యములు ముందరియలా
ప్రవేశించిరి. వాటి సరిదిండుటలో చీనావారికి నహాయ
ముసరించుట సోవియట్ల సైన్యము లంపబడినది. చీనావారి
కోరికమీదనే ఆ సైన్యము లంపబడినది తెలియైతే గాన
చీనా విదేశీయమంత్రి కంపెనీ తండ్రివార్తను బట్టి తెలియు
చున్నది. సోవియట్ల సైన్యముల పనితీరులను పూర్తియైన
పిమ్మట వెంటనే మరలిపోవునని గూడ తెలియచున్నది.

క్రెమెంకోగారి సంచారము.

సింగపూరు, నవంబరు 15:— క్రెమెంకోగారు బాబా
నుండి ఇచ్చటి కేటించిరి. స్త్రీయులు యాద్రస్థానికవిన్నామ
న కరడు కంఠస్థానము చేసెను. జోహాన్ మొదట గాగల
ములుద్రీవములం దరడు చేయించుచున్నాడు.

భుజీభాయి బొమ్మోడిదండకులు నేడు రాజ్ గాడిని
సందర్శించిరి. పూర్వవైశాఖ్యములకు, సైనికులను వా
రియవురు సెనెండుకొని నహాయమున రాలిగారు వారుభయ
లకు వందనముల కరిగించెను.

జవాహర్ లాల్ నెహ్రూచేయటకు యన్యాయరేఖలను
నియమించి వుత్తరపులను అధికారుల వారీచేయచున్నాడు.
నెహ్రూ చేయటకు నియమితులకు అంగీకారము అవు
నో, కాదో, అధికారులు తెలుసుకుని యుండలేదు. నియమితు
లలో యెక్కడ నుండి న్యకాయ కన్యములకు యెడయో నా
ఖరీగాని కర్మసాయంగాని వాటిజ్ఞులుగాని నుదియే యితర
వృత్తిగాని చేసుకొని అందులకున వచ్చెను ఆదాయములను జీ
వించుటనకా రైయన్నారు. ఆ వృత్తులు నేనునిండట
వానికి జీవనం జరుగుట దుర్లుభము. అందుకున తోరపునయ
లలో యన్యాయరేఖ కన్యములను ఆలోచించి తగిన వేరస
ములను యెప్పట్లు చేయవలెనని ఒక యన్యాయరేఖరు ప్రా
యముచున్నాడు.

నరహర్ష ప్రారాధన:— ఆఫ్ గవర్నమెంట్ నహాయ
వరగాలలో నుండినవారు కొందరు కైబరపానులో నుండి
పోవుచున్న ఒక బ్రిటిషు రిజిమెంటుమీద తుపాకులను కా
ల్పిసట్లు తెలియచున్నది. వెంటనే మరియొక వైపును కత్తి
శ్రువులమీద ఫిరంగులను కాల్పుటతో శ్రువులు ఆఫ్ గవ
ర్నమెంట్ నహాయ వైపులకు పోయిరి (బ్రిటిషు రిజి
మెంటులలోనివాడు ఒకరును శ్రువులమున నది మం ది యు
మ్మలిసెందినట్లు తెలియచున్నది.

చీనాలోని రెవల్యూషన్:— చీనాలోని వరగాలలో
రాజకీయాంధోళన మొక్కడగ నుండుటతో ఆచ్యుటకు పుష్ప
బడు రెవల్యూషన్ నరహర్ష వేరదని వైవా రాయలారి ప్రక
టించెను. యూనాను వరగాల అవతలకు వంతులకు రెవల
కార్తలు వేరనియడట రెవల్యూషన్ వంతువారే నవ్వమును
భరింపటని యుండునని.

స్థానిక వార్తలు

సీమలపాలెం:— రోడ్డు ఎక్స్ ప్రెస్ (యెనుక యా
నెల 17వ తేదీ ఉదయము నానుగుంటలకు పంపించి
నుండి బయలుదేరెను.

మొయిస్టీయన్:— నూయూ వాజునుండి యా నెల
14వ తేదీని బయలుదేరిన “మెడియం” అను మొయిస్టీయన్
ఈనెల 26వ తేదీకి పంపించుచేదను.

బార్లెట్ పురు విద్యార్థి సంఘము:— ఈ సం
ఘమువారి, 2వ సంవత్సర కర్తవ్య పూర్తిచేయు రేపు
సాయంకాలం 4 గంటలకు పర్యవేక్షకవరములతో జరుగును.

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా సభ:—
ఈసభ, యానెల 21వ తేదీని యుదయము 11 గంటలకు,
కావలిలో, అల్లారెడ్డి శుబ్బారావురెడ్డిగారి ఆధ్వర్యం కింద
జరుగును.

రాయపేట ఓటర్ల సభ:— రాయపేట విద్యార్థి
కోవిలర్ల దున్న మొదలముతో, రాయపేట ఓటర్లసభ, రేపు
సాయంకాలము 8-80 గంటలకు, జరుగును. తర్వాతయూ, న.
రాజగోపాలాచార్యర్, బి. వి. ఎస్. అయ్యర్ గార్లు మున్నగు
వారు కావలసినవి బహిష్కారమునుగూర్చి యువసభ్యులకుచు.

అమర కలావిలాసిని సభ:— ఈసభ ఆవరణ
తంజావూరు 200 సం గల కాంతాశ్రమమున రేపురాత్రి
8 గంటలకు (శ్రీ భారతజాతి కుంజుమార్లనున్న, శ్రీ భా
రతివారికల్ల దేశాధికారులతోటి భజనమున్న, కని అదివారం
రాత్రి 8 గంటలకు (బహుశ్రీ ప్రసంగవర, వి. సోమజీవ
శర్మగారు శ్రీమద్భాగవతం దశమస్కంధమున (శకునాలపథ)
అనేకుట్టును నువ్వనింతురు.

తపాలాప్రకటన:— “భారత” అను మొయిస్టీయన్
తపాలకు తీసుకొని తిన్న గారెండునకు ఈ నెల 19వ తేదీ
కుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు బయలు
దేరును. బర్మాకు వెళ్ల రిజిస్టరు కానిబాలులును, రేపుచుభా
న్నాను 1 గంటవరకు, రిజిస్టరువస్తువులు రేపుచుభాన్నాను
12-20 గంటలవరకును బయల్ పోవుఅఫీసునంద తీసుకొన
బడును. పోస్ట్ వస్తువులు నేనుసాయంకాలము 6-80 గంటల
వరకు తీసుకొనబడును. నలు అఫీసులలో తీసుకొనగంటలు
ఆయా అఫీసులలో కనుగొనవలెను.

ఆయుర్వేద మార్గాంద వండిత హెచ్. ను
స్మరాయు శాస్త్రి గారు:— శిశువారములలోనున్న ఆయు
ర్వేదము గ్రంథమునాధ్యక్షులు, కవిరత్న వైద్య విద్యాం
సులు నున్న శ్రీమద్భారతాశ్రీ గారు కలకత్తాలోనున్న గిల్లి
లభాగని సాహిత్య పరిషత్తుగాని నవంబరు 7వ తేదీని గావిం
చిరి, ప్రత్యేక జరిగటలో ప్రధమభరగతిలో నుత్తరలయిరి.
“ఆయుర్వేద మార్గాంద” అను విశద మిక్తువదెను. ఈ విశద
మిక్తువకు చెప్ప రాజధానిలో నొక్క కీర్తికేళయిన కం
డిత గోపాలాచార్యులగారి వందేడిది. వరినల్ అవ్వకులగు
అక్షయమూర్తి, ఆగమాచార్యులగారు, కార్యవర్గులగు,
జ్ఞానోదయమూర్తి, కార్తవ్య, వేదాంధిరత్న ముగారును, వరి
నల్లట్టునునయ శ్రీమద్భారత వేదిరి.

మహామృదీయ శ్రీమతు విద్యార్థి వేరసములు:—
మహామృదీయ శ్రీమతి విద్యార్థి వృద్ధికోరకు మహా
మృదీయో పాధ్యాయులు నేర్పుటకును, దైర్ఘ్య గాన
చేసిన నహాయ నహాయ, మానవమున, విక్రొక్కటియ 12
య విశవ గల 5 విద్యార్థి వేరసము తిమ్మటకు ప్రభుత్వము
కా గంగికరించిరి. తిరుచినాపల్లిలో నున్న, ప్రభుత్వమువారి
మహామృదీయ శ్రీమతి పాధ్యాయులగారివారి విద్య నభ్య
సించునారి కీవేరసము విద్యులకును. విద్యార్థి వేరసము పొందిన
వాడు, పాఠశాలలో తమ విద్యులగుండుటతోడనే, ప్రాథమిక
విద్యార్థులమును పొంది, తమకు ప్రభువు ఆదరమును
పొందియే పాఠశాల లో నైసను, ఉపాధ్యాయులుగా
నుండవలెనని ప్రచురణసంఘమువారు వెల్లించుచున్నాడు.

నెల్లూరువిద్యార్థులు సహాయనిరాకరణము:—
నెల్లూరులో 400 మంది విద్యులు పాఠశాలకు వదిలివేరని
య విద్యులును కనిపెట్టుటకు శ్రీమత్ గాడిచెర్ల వారి
సహాయమును పొందుటగాన నెల్లూరుకు నేడు బయలుదేర
గల రనియు తెలియచున్నది.

మదరాసు కార్మిక సంఘము.

సంఘాధ్యక్షులగు బి. పి. వాటియాగారిమీదకు, వరి
తోమ్మంగుగురు మీదకు ప్రాధ్యక్షుల బరింఘామ్ మిల్లుల
వారు, దావాతీసుకొని వచ్చుటయు, కార్మికులతో వాడు
మట్లాడకుండ జేయుటయు, అందరకు విడితమీ కాని, తదితర
సంఘ సభ్యులు తమ విధిని సెరవేసుకొనుచున్నాడు. మా
ములుగా, దినమునకు రెండుసభలు జరుగుచున్నవి. అనేక
మంది క్రొత్తవక్త బవన్యసించుచున్నాడు. 12వ తేదీ కుక్ర
వారమునాడు కిరణనాయిర్ కనివాండ సంఘాధ్యక్షుడు
చక్కరశెట్టిమూర్ గాడువన్యసింది. 15వ తేదీ సోమవార
మునాడు “పిటుయొక్క అధికారమును గూర్చి బీసెంటుగా
రువన్యసింది. మగ్గులులకుని తృప్తికరముగా జరుగుచున్నది.
నేదీసంకమట్టుకు, చీరలు, భోరతులు, తువార్లు, ఆయుధము
పోయినవి. వనిలోనుండి తీర్తవాలవినవారికి తగుమాలినిచ్చు
టకు ప్రయత్నించుచుంటిమి. కర్ణాటకమిల్లులలోను, మామెమ్మిల్లు
లలోను వనిచేయుచున్న మదరాసు కార్మికసంఘ సభ్యులు,
తగిన చువాలనిచ్చిరి. తరివాండ్రకు కార్మికవని భయపెట్టక,
తెట్టిగా యజ్ఞయోగించిన లైసెన్సులేది నివాల్తులకు గూర్చి
వార్తలు తెలియలేదు. పోలికు కమిషనర్ గాగ నెల్లిగారి
మీద నోటీసు వారిచేసినటుల మాత్రము తెలియచున్నది.
ఫలికముల కెడుచుచుచున్నామని, తర్వాతకారకు కార్య
దక్షులగు, నుగంథలారి నుడవార్తు, చల్ల జున్నులెగార్లు మావ
ప్రాయముచున్నాడు.

మదరాసు విద్యార్థులు.

సహాయనిరాకరణము.

కచ్చయప్ప కళాశాలలో బి. పి. సీనియరు తరగతిలో
చదువుచున్న బి. రామస్వామి, కె. వి. శ్రీనివాసర్, కంకర
లింగం, కె. పి. అప్పారావుగార్లు, బి. పి. బానిశర్
తరగతిలో చదువుచున్న ఎమ్. గోపాలమొనగారును, ఇంటి
రమిడియట్ సీనియర్ తరగతిలో చదువుచున్న అర్జున వా
డిగారి, సంవాటియర్ మిత్ర, జి. వెంకటసుబ్బారావు,
గార్లు, రాజధాని కళాశాలలో బి. పి. అవన్య తరగతిలో
చదువుచున్న కె. పి. మహమ్మద్ గారును, మద్రాసు ఆశాం
లో ఇంటి రమిడియట్ సీనియర్ తరగతిలో చదువుచున్న
వైద్ మూహిద్దీన్ గారును, గలసి యా క్రింది బాలుకు మావ
ప్రాయముచున్నారు:— వాటియమహాశయా శిష్యావములబట్టి
య, ముస్లిమ్ సంఘముయొక్క శిష్యావములబట్టియు, మే
ము కళాశాలలలో విద్య నభ్యసించుట మాకుకొంటిమి. మన
జీవము ప్రస్తుత మునుభవిం చుచున్న అ గార క
స్థితినుండి, స్వాతంత్ర్యము పొందరలెన్నవో, ప్రభుత్వ
దణము పొందు కళాశాలలలో, విద్యార్థులు విద్యపొందకుం
డుటయు, ప్రస్తుత విద్యనభ్యసించు చున్నవారు, తమము
వకులకొనుటయు మాభ్యసాధనములు. విద్యార్థి జీవితాభివృద్ధికి
యిదియే, మూలసాధనము. కళాశాలలలోనున్న విద్యార్థులందర
బయటకువిచ్చేసి, శింకలాలమువరకు, మనసాటి సోదరులగు
బీకవారితో కలిసిమెలిసి తిరుగుటకు వికృయించు కొనినవో,
కావలసిన వనిమనకు చేతులకు. చెప్ప రాజధానిలోనున్న అన్ని
కళాశాలలలో విద్యనభ్యసించు, విద్యార్థి సోదరులకు, ప్రస్తుత
క క క మ న క యోగించుకొని, బయటకు
వచ్చుటకు కోరుచున్నాము. భయము కలన
కాని, మనస్సు నిర్ధారము చేసికొనేకే, సంవిక్తులతో వెట్టు
కొనుటచేరగాని, లాభములేదు. అట్లున్నవో, 80 సంవత్సరము
లవైతను, మన కీసరకావృత్తినుండి విముక్తి యుండదు. వనిత
నములలో, అశ్రద్ధగానుండి, ముగిలినములలో స్వాధ్యర్థులగము
మావలెనని తలచినవో, మనసేరకావృత్తి యిలులనే కాళ్ళ
తముగా నుండును. ప్రస్తుతపు స్థితిగతులకు విచారింపి ప్రభు
త్వములకు సేరజేయకుండుటకు నికృయించుకొని, మనతరమ
లోనే, పూర్ణమైన స్వేచ్ఛగలగు నలుల ప్రియత్నించవలెను.
వరా:—కల్లికోటలో, నూలువైసర్ తరగతిలో చదువుచున్న
ఎన్. పి. అబ్దుల్ రాహుమన్ అను విద్యార్థి సహాయనిరాకరణ
శిష్యాను ననుసరించి పాఠశాలకు వెళ్లుటను మానుకొనెను.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు.

నవంబరు, 18 మంగళవారము.

జిల్లా కలెక్టర్.

జి. ఆర్. ఎఫ్. టాటన్ హామీగారు, గవర్నరుగారికి, ప్రెయింటు శ్రీ కె.టి.గారు నుండి.

డి.బి.ఎస్. బహదూర్ చిరుకాడి కృష్ణన్ అవార్డులో మదరాసు ప్రెజిడెన్సీ స్టాంపులను సేద్యం చేయడం.

మదరాసు ప్రెజిడెన్సీ స్టాంపులను సేద్యం చేయడం. మదరాసు ప్రెజిడెన్సీ స్టాంపులను సేద్యం చేయడం.

హెచ్.ఆర్. ఉత్తరగారు సెలవునందించిన రోజు ముందు దీక్షాపాత్ర పంపించడం.

ఎఫ్. జి. బట్లర్ గారు సెలవునందించిన రోజున సరఫరా చేయబడిన కుటుంబం నుండి.

ఏ. ఫాదర్ టెంపుల్ గారు, కడప జిల్లా జడ్జిగా నుండి.

జిల్లా కలెక్టర్.

జాన్, కాలెక్టర్, ఆదమగారు, మదరాసు జిల్లా ప్రెసిడెన్సీ కలెక్టరుగా నుండి.

మహమ్మద్, బజుల్లా సాహెబు బాహదూర్ ఖాన్ గారు, ముఖ్యరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగా నుండి. సేలంపాత్రను ముఖ్యరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగా నుండి. సేలంపాత్రను ముఖ్యరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగా నుండి.

అమర్ బహదూర్ గారు సుంటూరునకు వెళ్ళి మేజిస్ట్రేటుగా నియమించబడింది. అమర్ బహదూర్ గారు సుంటూరునకు వెళ్ళి మేజిస్ట్రేటుగా నియమించబడింది.

రివిన్యూ కలెక్టర్.

విలియం హెన్రీ చార్లెస్ టాటన్ గారు, ఇన్స్పెక్టరుగా, చంకల్పానకు, జనరల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా, కామాక్షి నాథగారికి ఆఫీసులో మదరాసుకు, సర్వే అండు ల్యాండురింగ్ ఆఫీసుగా నియమించబడింది.

జి.ఆర్. అండు మునిసిపల్ కలెక్టర్.

జి. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, కర్నూలు తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా ఉన్న మహమ్మద్ ఖాన్ సాహెబుగారు గుంటూరు జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా, మున్నేన సాహెబుగారు ఇన్స్పెక్టరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా ఆమంచు గుబ్బకపూర్ రావుగారు సెల్లూ జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా, ఏ. సి. పార్థసారథిగారు మదరాసు తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా నియమించబడింది.

సి. కె. లక్ష్మీనారాయణ రావుగారు రాయచూరు తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా, మాంకెట్టి వీరవంకయ్యగారు రాజమండ్రి మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగా, ఇప్పిలి అప్పల

నరసింహం కల్యాణ్ గారు పార్వతీపురం తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా, ఎస్. వెంకట సుబ్బయ్యగారు గుత్తి తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా; డి. లక్ష్మీకాంతరావు, రెడ్డిబసవన్న గౌడ్ గారు బల్లారిజిల్లాలో అధ్యక్షులుగా, డి. వెంకట స్వామిరెడ్డి, పి. ఎస్. తిమ్మ సుబ్బారాయుడుగారు కడప జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా, పులక రామయ్య కంతులుగారు, కాకినాడ తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా ఉపాధ్యక్షులుగా; మున్సిపల్ మినిస్ట్రీలో సాహెబుగారు కాకినాడ తాలూకాలో అధ్యక్షులుగా; అలీరజాగారు కర్నూలు జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా; బట్లర్ వెంకటేశ్వరయ్యగారు, రావి అప్పల నాయుడు, నారసింహం సుబ్బయ్యగారు సెల్లూ జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా; మదనపల్లి నానుమల రావుగారు, కందుకూరు తాలూకాలో ఉపాధ్యక్షులుగా, దొడ్డా వెంకట రామరెడ్డిగారు కావలి తాలూకాలో ఉపాధ్యక్షులుగా, మందా సుబ్బారావు కంతులుగారు విశాఖపట్టణ జిల్లాలో అధ్యక్షులుగా, నియమించబడింది.

డి. జి. కలెక్టర్.

రాజమండ్రి జిల్లాలో అధ్యక్షులు రెవెన్యూ గారు నాయకులుగా, సుబ్బయ్యగారు సైనికులుగా చిత్తూరు తాలూకాలో రెవెన్యూ గారు బదిలీ చేయబడింది. రాజమండ్రి జిల్లాలో రెవెన్యూ గారు బదిలీ చేయబడింది.

జిల్లా కలెక్టర్.

హెచ్. ఏ. ఫర్వత్ గారు, తిరిగి గోదావరి యంత్ర భాగమునకు కలుపుబడినా బదిలీ చేయబడింది. ఎస్. ఏ. రామ సుబ్బయ్యగారు గోదావరి కస్టోడియన్ భాగమునకు బదిలీ చేయబడింది. ఎల్. ఎమ్. ఎఫ్. బాలెష్టాగారు గోదావరి హెడ్వర్క్స్ మామిడికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగా బదిలీ చేయబడింది. డి. ఎస్. అరణ్యం అధ్యక్షులుగా కృష్ణానదిలో భాగం సెలెక్ట్ సబ్ డివిజన్ కు ఇంజనీరుగా, (పాంట్ చార్జ్) రెవెన్యూ కలెక్టరుగా కలవునందించినా, కృష్ణా నదిలో భాగం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగా నియమించబడింది.

జిల్లా కలెక్టర్.

ఏ. వి. కాటే గారు, గుంటూరు జిల్లా నర్సంగారి యాధీనములో నుండి.

కాకినాడ అన్నదానసమాజ స్థాపక కార్యకర్తలకు బోధాధికారిగా, ఈ నెల 6 తేదీన కాలధర్యం నొంది. వారి స్థానంలో ఈ నెల 21 తేదీన 500 జనముల కన్న దానము చేయబడుచు, ఇంతటినుండి ప్రతిసంవత్సరము వారి మృత్యుధిరోజున 800 జనముల కన్న దానము చేయబడుచు, వారి ఛాయాచిత్రము సమాజము చిల్డ్రెన్లకు సమర్పించబడుచు మేనేజరు కమిటీలో నిర్ణయించబడింది.

కృష్ణా గుంటూరు మండల జిల్లా పరిషత్ సభ మంత్రి పట్టణమునకు జరుపబడి, కేటికి మూడువర్సలకు గడచుచుండెను. ఈవత్సరం డిసెంబరు నెలయు సమీపించె. సాంఘిక కార్యముల లెక్కల మహాసభ ప్రయత్నములై గడంగ ప్రార్థించుచున్నాము—అని ఒకరు ప్రాయశ్చితులు.

గోలకొండ తాలూకా రోడ్డుగుంట గ్రామములో నూతనముగా గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది.

కొమరవోలు గ్రామములో "ప్రొటెస్టెంట్ గ్రంథాలయము" స్థాపించబడినది.

నోటీసు.

తెనాలిలోనుండు రేవల్లె డి|| ము|| కోర్టులో
S. C. 614/1920
వాది:—మద్దులీ నరసింహం సా|| కింగంపాలెం,
యెదిరి

(ప్రతివాది:—యేర్లగడ్డ హనుమయ్య తిమిరదూరు వెంకట్రామయ్య ఉరపు బాపయ్య పాకెట్ డి.)

(ప్రతివాది వాదన:—20-8-19 తేదీన నెల 1-3 నాటికి రు 1-4-0 చొప్పున కడ్డీలో రు 58-5-0 అంట్ల ప్రాయశ్చియింపిన ప్రాంతంలో తాలూకు చెల్లబోగా బాకి రు 48-18-0 అంట్ల వాది ప్రతివాదినియే దావా చేసివాడు. నడక దావా 25-11-20 తేదీ వాయిదా అయివున్నది. గనుక ఆక్షేపణలున్న వాడు ఆ రేడి కంటే 11 గంటలకు ఆకోర్టుకు హాజరయి తెలియజేసుకోవలెను.

ప్రభుల సుబ్రహ్మణ్యము.

స్వరాజ్యమహాసభ

పాంచాలములో నావుట

రాజద్రోహసభాశాసన ప్రయోగము

ఆమృతనరమణి స్వరాజ్య మహాసభా జనరలు కార్యదర్శిగా రిటు వార్త కంపెనీ:—

ఇక్కడ నవంబరు 19, 20, 21 వ తేదీలందు స్వరాజ్య మహాసభను జరుపవలసింది. ఆహ్వానసంఘమువారు ఆనెల దండ్రియే దని డిస్ట్రిబ్యూషన్ గారికి (వాసిరి, సభను జరుప వలెదని వారు ఉత్తరువు చేసినందున). కర్నూలు వెడ్డిపుట్టు గారిని సన్మానించుటకు జరుపవలసిన సభకు కూడ వల్ల కాదనిరి. కావున సన్మానసంఘమువారు వారిని సన్మానించువీర్పాటులను మానుకోవలసి వచ్చెను. స్వరాజ్యసభకు కూడ మానవలసి వచ్చెను. సభ సమితియై యెవరైనా ఆమృతనరమణుల రావత్తుర లేదు. జిల్లా కలెక్టరు, కలెక్టరు సంఘములను స్వరాజ్య నిట్కడంఘములను సభ జరుగదని తెల్లడి చేయగలవు. కొందరకు మేము ఆహ్వానములను పంపియుంటిమి. సభ జరుగదని వారను గ్రహించవలయును. మా ఆహ్వానముల నంగీకరించి సభకు దండ్రియేదని మన తెలిపి యిప్పటికిందరకు సన్మానసంఘమువారు కృతజ్ఞులై యున్నార.

సభకు చేయవలెదని డిస్ట్రిబ్యూషన్ గారు (వాసిరి) లేఖను కిందకు ప్రకటించుచుంటిమి. మిగిలిన 18వ తేదీ (వాసిరి) జూలై నాకు 15వ తేదీని చేరెను. స్వరాజ్యసభను జరుపుటకు రాజద్రోహమును ప్రజలలో నుండేదమును వృద్ధిచేయును. కావున ఆమృతనరమణి సభ జరుపుటకు వలెను కాదని రాజద్రోహ సభా శాసనమునకు సరిగిరి అట్లాపించవలసివచ్చెను. కావున ఆసంగతిని ఆహ్వానసంఘమువారికి తెలియజేసిరి. సభజరుపదని ఇదివరకు ప్రజలకు తెలిపియుండిరి. అట్లు జరుగదని ప్రకటింపుడు. 19 వ తేదీని జరియనుకాలాబాగులో సభచేసి కర్నూలు వెడ్డిపుట్టు గారికి సన్మానకరమును సమర్పించబడిరి. అందువలన ప్రజలకు ప్రేమ కలుగవచ్చును. కావున దానిని వల్ల కాదని అట్లాపించితిని. ఇకరెవరైనా సన్మానించిన ఆక్షేపణ మంతగనుండనేరదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఉత్తరువునూడా పంపితిని.

(సంతకము) ఎఫ్. హెచ్. బర్నసు

జిల్లా కమిషనరు.

* * * * *
ఉత్తరువులు

అమృతనరమణి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

ఎఫ్. హెచ్. బర్నసుగారు.

పాంచాలపు స్వరాజ్యసభవారు బహిరంగసభను జరిపి 19 వ తేదీని జరియనుకాలాబాగులో కర్నూలు వెడ్డిపుట్టు గారికి సన్మానకరమును ప్రసాదించుచు రిని తెలియజేసి నందున, 19, 20, 21 వ తేదీలను జరుగు మహాసభా సమావేశములను జరుప నియ్యదలవలెదని ప్రత్యేకముగా ఉత్తరువును పంపియుండుట చేతను అందువలన ప్రజలలో కలవరము తుట్టుటకు కారణ ముండుటచేతను అట్టి సభను చేయవలెదని మీకు రాజద్రోహసభాశాసనము ప్రకారము అట్లాపించదలయును.

(సంతకము) ఎఫ్. హెచ్. బర్నసు,

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు

* * * * *
అమృతనరమణి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

ఎఫ్. హెచ్. బర్నసుగారు

జరియనుకాలాబాగులో పాంచాలపు స్వరాజ్యసభ వారు 19, 20, 21 వ తేదీలందు సభలుచేసి సాహాయ్య నిరాకరణముచేయుచు రాచకార్యములనుకొనించెదని తెలియజేయుట చేతను అట్టి సభలను రాజద్రోహమునకు ప్రజలలో నుండేదము కలుగునను కారణముండుటచేతను ఆ సభలను జరుగవలెదని రాజద్రోహ సభాశాసనము ప్రకారము అట్లాపించుచుంటిమి.

(సంతకము) ఎఫ్. హెచ్. బర్నసు,

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అమృతనరమణి.

(హిందూకుడి)

కృతీక మహా గురువారము.

బెజవాడ

ఈ నెల 5, 6, 7 తేదీలను గుర్తుకొని బెజవాడ శ్రీ కృతీకావరమేశ్వరీ భగవత్ర సాధనమునకు నమోదము నుపాసక మొనరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ము కందున్న రమణమినుయ్యరు నిర్మాణములను గుర్తుకొని సభకు వచ్చియుండిరి. బ్రహ్మశ్రీ వేదవేదాంత బుచ్చి శేంకటాచార్యులుగారు సభ కధ్యక్షులుగ నిర్ధానించుచే నెన్నుకొనబడిరి. ప్రస్తుతము శాస్త్రజ్ఞులుగల భిన్నవాదముల ననుసరించి దిగువ సారాంశములను గురించి వాదప్రతివాదములు జరిగి అధ్యక్షునిచేత సభ్యుల యభిప్రాయములు గ్రహించబడినవి.

సారాంశములు:—1 తిథ్యాదికము దృష్టినిర్ణయము స్వీకరింపబడునా? (తిథివారము మొగము నక్షత్రము కరణము గ్రహస్థితులు (గ్రహవేగములు (గ్రహదారులు గుడ నాదికము (గ్రహస్థితులు) 2 పాశ్చాత్య యంత్ర సామాన్యము నుండి దృష్టిని స్వీకరింపబడునా? 3 ఈ కాలమున సగంధాధారముచేత పంచాంగనిర్ణయము చేయవలెనా? 4 ఆంధ్రప్రదేశ్మున కొక పంచాంగము చాలునా? జేకేదేవులచేత భిన్న భిన్న పంచాంగములు ఉండవలెనా? 5 ఆంధ్రప్రదేశ్మున నెటుల నెంత కరణ గ్రహించవలెనా? 6 శాస్త్రవ్యక్తులకు చర్యవ్యక్తులకు భేదముగలదా?

శేషలద్వైపక్షవాదులు కొందరును శేషల మూర్ఖనిర్ధార వాదులు కొందరును మూర్ఖనిర్ధారము నుండి బీజసంస్కారము చేయవలెననుచు కొందరును కర్మానుసారవాదులు కొందరును గలరు. శేషల మూర్ఖనిర్ధారవాదులలో కర్మానుసారవాదులలోకొకవారు. జ్యోతిష్యాస్త్రమునందును త్రిమతస్థులు గలరు. సిద్ధాంతము సాధ్యమైనంతవరకు వారిగురువరంపర వచ్చుచున్న మతముల ననుసరించువారు. సభకువచ్చినవారిలో దృగ్విదులు హెచ్చుగానుండిన సంగతి నిజమైనను దృగ్విదులకు కృతి రేఖలుగ నున్నవారు వెళ్ళిచూచు సభకు వచ్చియుండవలెనను ఆంధ్రప్రదేశ్మునందలి సిద్ధాంతములందరి యభిప్రాయమును తెలిసి కొనుట యవసరమయ్యెను. సభలో జరిగినచర్చ నవృత్తితితి గ్రంథాలయ సర్వస్వమువారు ప్రయోగించు ప్రస్తావనలను శ్రీమ కాలములో సిద్ధాంతముల కంద జేయవలెనను. సభకు రాని సిద్ధాంతములలో కొందరుమతములు మొదటిరెండు సారాంశములమీద తమ యభిప్రాయములను తెలిపియున్నారు. ఇతరులు సభకురాని సిద్ధాంతములందరును వైసారాంశములకు తమ ప్రస్తుత యభిప్రాయమును తెలిపినచో వైపుప్రకటనలోఁ జట్టి యభిప్రాయములను జేర్చబడును. సిద్ధాంతములగువాదములేమీ యభిప్రాయముల నిచ్చుటకు ప్రార్థింపబడుచున్నాడు. ఏ వాదమున కనుకూలముగ నంద రెట్టి సిద్ధాంతము గలదో తెలిసికొని జనసామాన్య మెవరి పంచాంగము న ముఖ్యము నుంచెదదో నిర్ణయించగలరు.

మహారాష్ట్ర ప్రదేశమున కంగ ప్రదేశమున ఒరిస్సా ప్రదేశమున నెక్కువమంది దృష్టినిర్ణయ పంచాంగమున కనుకూలముగ నున్నటుల తెలియుచున్నది. కాని ఆదిశాస్త్ర దృష్టి? చర్యదృష్టి? యని కొందరికి నందియియును నున్నది.

రాబోవు కృష్ణా పుష్కరమునకును గోదావరి పుష్కరమునకును తరి 18 రోజులు వ్యాప్తి సిద్ధాంతములలోని మతభేదములను బట్టి యేర్పడుచున్నది. బెజవాడ సభలోని చర్చకు చదివి సిద్ధాంతముల యభిప్రాయములను తెలిసికొని కర్మలయందు సమర్థముగలవారు ననుచుకొను రని తలచుచున్నాను.

బెజవాడ సభకు వచ్చిన సిద్ధాంతముల రాకపోకలకైన ఖర్చు తిప్పబడినది. శ్రీ మహర్షి సుప్రసాదాధీశ్వరులకు శ్రీ రాజా జాగిరెడ్డి శ్రీ చంద్రమూర్తీశ్వర ప్రసాద జనాదుల మన్ననలొనగాడు. శ్రీ శ్రీకృష్ణుగ సిద్ధాంతికి 5 గ్రాహ్యముల చొప్పున బహుమతి నందియింది. బెజవాడ వ. సంఘము కక్షమున గుడివాడ శేంకట శివారావుయ్యగారు సభ్యుల భోజన సదుపాయములను క్రద్ధతో గమనించిరి. గా అంకితం శేంకట జగ్గారావు. బహువతు ఎఫ్. ఆర్. గారు సభను రాబోవు సంవత్సరమునకు విశాఖపట్టణమునకు జేయించియుండిరి. పెద్దిభొట్ల వీరయ్యగారు ఎల్.

15-11-20 తేదీ సాయంత్రము మహా గురువారమున బిల్లి రామన్నగారి ఆధ్వర్యమునకును మహా గురువారమున దూమసామ్యునిచేత రత్నముల సాక్షర కావ్యములను కొక దానిని స్థాపించిరి.

కృతీక మహా గురువారము

గండవరము

ఈనవంబరు నెల 14 తేదీ : పెల్లూరుజిల్లా కోల్లూరు తాలూకా మహానాథ గండవరము (గ్రామమున మిక్కిలి జనాభా క్రమముగ జరిగెను. పెల్లూరు పట్టణమునందును గుమారు కందముండి యువకులు పెద్దలు బిచ్చేసిరి. గండవరం సమీప గ్రామముల నుండియు పలువురు విచ్చేసిరి. తంతేమారగిరినాటిలో సభ ప్రారంభింపబడినది. అంతట సన్మానసంఘాధ్యక్షులు లగు శ్రీ మూర వెంకటారెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారు తమ స్వాగతోపవాసములను చదువుచు నిట్లు చెప్పిరి. “సహాయనిరాకరణోద్యమము హిందూజాతీయము ప్రతికటనమందును ప్రతిగ్రామమునందును వ్యాపించిన దనుటకు యీ గ్రామమునందు జరుగుచున్న యీ సభయే తార్కాణము. ఆయా! తంజాబు దురంతముల మీ మనసున కోమలమును ప్రబల్పించియేవా? ఆహారవ్యవస్థ మీరు కన్నీడునిందరా? మనసోదరభారతీయులు వలసరాజ్యములలో గౌరవముగల ప్రభువలసి! యుండినయెడల, మనశరీరకష్టములే వార్జించిన ద్రవ్యము మనజేతేయమనకై వియోగ పెట్టదలచిన యెడల మనదరిశ్రమలు మనవిద్య మనపూర్వ గౌరవముల పరిష్కారము యిచ్చుమున యెడల భారతజాతీయ లందరు యేకగ్రీవముగ స్వరాజ్యమును గోరవలయును. సోదరసభ్యులారా! నేనీక యెక్కువ చెప్పవలసిన దేదీయు లేదు. సహాయ నిరాకరణమును ప్రతిఘటించు ప్రతికృతి యేదియులేదు. అదియే మనకు తారకము; మోక్షమునకు మూలమంతయు” అనువాక్యములతో సహాయనిరాకరణోద్యమమున సంపూర్ణ సానుభూతిని తెలియబెట్టిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు లగు శ్రీ మూర యందుకు వెంకట కృష్ణయ్యగారికి గారు, బి. ఏ. బి. యల్. తమ ఉపన్యాసమును మృదుర వాక్కులతో గంభీరముగను విపులముగను ఒక గంట సేపు చెప్పిరి. మన జేకేసితిగతులను, మన దేశభక్తిదయమునకై మన నాయకులు యంతవరకు చేసిన కార్యములన్నియు నెట్లు నిష్ఫలమయినవనై ఆరాధించుచున్నారని తెలియ, మూడు సంస్కరణ చట్టములొక్క నికరయోగ్యమును, తంజాబు దురంతములలో, కిలాభత్ నమస్యను ప్రభువు లాసర్పిన అక్రమమును, మున్నగువిషయముల నెల్ల విమర్శించి, సహాయనిరాకరణమే మనకు కరణ్యమని నిరూపించిరి. అంతట శ్రీ మూర యెవ్వరు రావరెడ్డిగారు ప్రభుత్వతీర్మానమును అసగా “కలకత్తా కాంగ్రెసులో జరిగిన ఆవసరపక్షమున మహాసభలో అంగీకరింపబడిన సహాయనిరాకరణతీర్మానమును ఈ సభవారు సంపూర్ణముగ ఆమోదించుచున్నారు” అని ఉపసాదించుచు, మృదు మధురముగ నుత్సాహించిరి.

ఈ ప్రభుత్వ తీర్మానమును శ్రీ మూర గుడ వెంకటరావు య్యగారు బలపరచిరి. అంతట శ్రీ మూర నాడిపల్లె మునిశ్వరయ్యగారు పంతులుగారు తమ సహజాధాటితో నుత్సాహించి సభ్యులయందు సహాయనిరాకరణోద్యమమున నావేశమును హెచ్చుజేసిరి. శ్రీ మూరలు కె. బి. మాధవరావుగారును, పెల్లూరు వెంకటాచార్య నాయుడుగారును, తీర్మానమును బలపరచిరి. సభ్యులెల్లరు యోగ్యముగ తీర్మానమును సంగీకరించిరి అంతట రెండవతీర్మానమును అసగా సభాధ్యక్షులును వదలుకొనిన వారికి అభివందనములు సభాధ్యక్షులే ఉపసాదించిరి. మూడవ తీర్మానమును అసగా అధ్యక్షులుగ నున్నవారు వదలుకొనవలెననియు వోట్లు ఇచ్చుకూడదనియు, ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ నిలచి గొలుచువాడు తమ ప్రతిఘటన కారనియు, తీర్మానమును సభాధ్యక్షులే ఉపసాదించిరి. అందరు సభ్యులంగీకరించిరి. నాల్గవ తీర్మానమును “పెల్లూరులో యుడిన రథ స్థాపితమయినందున ఆంధ్రప్రదేశ్ము విద్యాలయమును ఉన్నత విద్యాలయముగ పెంతు శే మాచ్చుటకు తగుప్రయత్నములను జేయవలెనని యీసభవారు వైదికవిద్యలకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారిని కోరుచు, యిందుకు తగిన సోపానములను యీ జిల్లాప్రజలు చూడవలెనని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు” శ్రీ మూర కె. శ్రీనివాసయ్యగారి గారు, ఉపసాదించిరి. ఈ తీర్మానమునై శ్రీ మూర నాయకులూ తీర్మానమునకును, బి. హరిశ్చంద్రయ్యగారును, ఒకగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారును, బొమ్మా శేషారెడ్డిగారును, రాళ్ళపల్లి రామ స్వబ్బయ్యగారును, ముట్టావీరి. శ్రీ మూర నాయకులూ తీర్మానమునకును సంతృప్తరమునకును మునుపటి రీతిగా యిటుల గల రెండు యొకరముల భూమిని జాతీయవిద్యాలయమున కొనంగవలసిని చెప్పిరి. తీర్మానములైన అంగీకరింపబడినవి.

అంతట శ్రీ మూర జిల్లా రెడ్డిగారు రామరెడ్డిగారు తమ అధ్యక్షత్వమున వదలుకొనినచో ప్రతి గ్రామములో నేనహాయనిరాకరణోద్యమ మెట్లు వ్యాపించుచున్నదియు, యెంతవలము కలిగి యున్నదియు, సభ్యులెల్లరు ఆశ్చర్యకరమునట్లుగ నుత్సాహించి, సభ్యులచే పుష్పమాలాలంకరణలు జేయబడిరి. అనంతరము శ్రీ మూర విస్సా రాజగోపాలరావు పంతులుగారు తమ అధ్యక్షత్వమును వదలుకొనిన సందర్భములను జెప్పిరి. అంతట శ్రీ మూర యెవ్వరు నర్సారెడ్డిగారును, శ్రీ మూర వారిశర్వోత్తమ రావుగారును, యింక నేపు ఉత్సాహించిన పిమ్మట, సన్మానసంఘము వక్షమున శ్రీ మూర సర్వభొట్ల గోపాల కృష్ణయ్యగారు వంద నమాలు లప్పించినపిమ్మట, సభాధ్యక్షులు ఉపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

మైసూరి గవర్న మెంటువారిచే నియమించబడిన దశ రాపేర్ కేటగిరీగారిచే జరుపబడిన మస్తీ పంచెయనకు అనేకమంది విద్యార్థులు వివిధపట్టుములనుండి విచ్చేసిరి. పొన్నూరు మైసూరులో చదువుచున్న కొమండూరి సంపత్కుమారాచార్యులుగారు జయమును బొందిరి. వారికి ఒక బంగారు కరకమును, ఒక పెండింటా మూడువందల రూపాయల ఖరీదుగలది ఇచ్చబడినది. ఆ విద్యార్థి పొన్నూరు తిరిగి వచ్చినప్పుడు మహా రౌతులమంది జవకులై యిచ్చేమను దగ్గరనుండి జాతీయకీర్తనలతో గ్రామములలోనికొనిపోయిరి.

కావలెను

హిస్టరీలో (దేశచరిత్రములో) పట్టపర్తిలోను, ఎల్. టి. లోను ఉత్తీర్ణులైనవారు కావలెను. జీతము రూపు 80-5-120 యియ్యబడును. ప్రావిడెంటుఫండు సదుపాయమును. అనుభవమును బట్టి జీతమియ్యబడును.

Manager
A. E. L. M. High
School, Peddapuram.

వేలము పాట.

బెజవాడతాలూకా వల్లూరుపాలెంలో బండి వెంకటకృష్ణయ్యగారి తా|| ఆవులు. (ఏటి లేగదూడలుసహ) యీనెల 25, 26, 27 తేదీలయందు వల్లూరుపాలెంలో జరుగును. కావలసిన వారు ద్రవ్యసహితముగా రావచ్చును.

ఇట్లు.
గుళ్లపల్లి రామస్వామి.

నంద్యాల డి|| ము|| కోర్టు

అ. నె 410
1920

వాది.—సంగిరెడ్డి, కొండారెడ్డి సాకిక ఆబ్దులాపురం కోవెలపట్లతాలూకా.

ప్రతివాది.—కలకటాల మామంకరావు, సాకిక తాడికత్తి.

వై వ్యాజ్యములో వాది అయిన సంగిరెడ్డి, కొండారెడ్డి అనునవరు, లేదు కలకటాల శేషప్పచేసిన లాక్సీ గాను ఆరని భార్యఅయి యిటీవల చనిపోయిన నుబ్బుమ్మ వాయించియిచ్చిన చరీతులు లాక్సీ రూపు 280-0-0 లకు లేదు శేషప్ప ఆస్తిచేరిన ప్రతివాది నానుంకరావువైన వాఖులచేసివున్నాడు. ఆ వ్యాజ్యము 2-12-20 తేదీన నంద్యాల డి|| ము|| కోర్టు వాడుమెట్టు విచారించబడును. అని యిందులకు తెలియజేయడమైనది.

ఎ. రామసుబ్బయ్య,

నంద్యాల, 14-11-20 వాదిరకపు పీదకు.

తప్పక చూడుడు. వెలగుడు

ఎక్కువ వైకుంఠ వెచ్చించి పౌనోబన్ కలముల కొనుగడకు మువద్ద మండు (Onedip nib) ఒక డిక్ నిబ్బును కొని ఉపయోగించును. ఒకసారి సింగిల్ ఆర్డర్ 600 పదములు ముద్దలు పడక ప్రాయశఃపుకు. వెల 10 కి రూపు 1.0-0.

ఇదిగాక నన్ లెట్ సోల్డు మింపిన వాపించు పాత ది, మైకా (అక్రమ) విమ్మినిక గలవు. క్రిందపడిన గ్లాసులతో చుట్టవచ్చు. వివరములకు ప్రాయశః.

మానేజరు, సర్వీసు-స్టోర్, పోస్టు పెల్లూరు.

The Middle East.

Imperial Government's Policy.

Mr. Churchill's Statement in Commons.

(REUTER'S.)

LONDON, November 16.

Replying in the House of Commons to Mr. Macnail Mr. Churchill said that it was not proposed to depart at present from the decision not to allow the families of the staff officers and permanent officers to remain in Mesopotamia but that the decision would be reviewed when the situation in Mesopotamia becomes more stable. It was not proposed that there should be any difference in the terms of service in Mesopotamia as between units, staffs and departments. In replying to Mr. Kenworthy Mr. Churchill stated that the General Officer commanding in Mesopotamia has reported that the Arab insurgents had suffered 8200 casualties since July 1st of whom one-third were killed. Replying to a further question, Mr. Churchill said that the Government's policy was the establishment of an Arab State, torned not from the rebels, but from those elements of the Arab community, who, it was believed, could guide and control their fellow countrymen.

Replying to Commanders Curzon and Bramsdon, who asked questions with regard to the recent purchase of the Rolls Royce Chassis for Mesopotamia, Mr. Churchill said that chassis were more than ever necessary, as it was hoped to withdraw a large number of troops. Mr. Joynton Hicks asked whether we should be permanently responsible for maintaining order after the withdrawal. Mr. Churchill said that it was not to be understood that the troops would withdraw and leave the country to go to ruin and that what we should do was to establish the Arab Government; to whom we should offer certain amount of assistance to maintain order.

British Subjects in Russia.

Replying to Mr. Kenworthy, Mr. Bonar Law said, that the Government was informed that there were still British subjects in Russia regarding whom no information had been received and that the Government was communicating with the Soviet on the subject. He hoped that British conditions for the resumption of trade negotiations would be so far fulfilled within a week as to enable the statement on the subject to be made.

Middle East Policy.

Ex-Premier's Condemnation.

LONDON, November 15.

Mr. Asquith, in a speech in London, said, in his opinion, the official estimate of fifty millions sterling yearly as the cost of 160,000 British and Indian troops in the Near East, including 101,000 in Mesopotamia was a grievous under estimate; and he would be agreeably surprised if the cost did not reach seventy millions sterling in the current financial year. He urged the abolition of this gigantic, fruitless, and futile expenditure. We must convince the Arabs of our good faith and let them govern themselves.

Wrangel's Appeal to Americans.

LONDON, November 15.

CONSTANTINOPLE.—In readiness to embark on a steamer, General Wrangel, on Saturday, moved his head quarters to the quay at Sebastopol. Forty thousand persons are reported to have been evacuated. Genl. Wrangel has appealed to the Americans to save the wounded from being slaughtered.

Capture of Sebastopol.

Wrangel Leaves the City.

LONDON, November 16.

CONSTANTINOPLE.—Sebastopol fell into hands of the Bolsheviks on November 14th. The evacuation of the city was carried out in perfect order. General Wrangel was the last man to leave the city, which was left in the hands of the local Soviets, who openly proclaimed themselves once, the situation was clear.

Grecian Government.

Election Results.

LONDON, November 16.

ATHENS.—The Government has resigned in consequence of the defeat in elections. It is probable that pro-Constantine, Ex-Premier Mr. Gounaris will form the Cabinet. In course of shooting between rival factions in Athens, two men were killed. Hitherto no disorders have been reported from the province. Latest election results give 118 seats to Venizelists, and 250 to Constantinists. Mr. Venezelos himself and all ministers except two have been defeated. Not a single Venizelist has been returned for Macedonia and Old Greece, except in Epirus and the Islands.

The Grecian Cabinet.

LONDON, November 16.

ATHENS.—After first refusing Mr. Rhallis has now been persuaded to form a Cabinet. Mr. Rhallis has been the Premier three times before, the last time being in 1909. He is Royalist who was known in his earlier years as strong supporter of friendly relations with Turkey.

The Regent to the Grecian Throne.

The Constantinist leaders meet to-morrow to discuss whether they will recognise Admiral Condopriotis as the Regent.

International Horse Agency.

LONDON, November 16.

The Court of Appeal by majority has allowed appeal of International Horse Agency from the judgment of Justice Rowlett in action against J. C. Colstaun for 250 sterling, commission on purchase of race-horse, Dansellon, from Admiral Sir Hedworth Meux for 5000 guineas. Justice Rowlett held that the action failed because there was no employment of plaintiffs by defendant.

League of Nations.

The Geneva Conference.

Election of Permanent President.

(REUTER'S.)

LONDON, November 15.

At Geneva the first plenary sitting of the Assembly of the League of Nations opened this morning, with but little ceremony, the Austere, interior of the Reformation Hall, where the League foregathered, was filled with a black-coated assembly; the only patch of colour being the scarlet uniforms of the Ushers. There were a number of vacant places when M. Hymans, the Belgian representative, rang the bell and M. Motta, President of the Swiss republic, welcomed the delegates.

The election of a permanent President resulted in Hymans receiving thirty-five out of forty one votes.

American Ships Assisting Refugees.

LONDON, November 15.

WASHINGTON.—Upon the urgent recommendation of the American Naval Commander, all the American warships in the Black Sea have been ordered to assist the refugees to leave Crimea.

The Duke of Connaught.

Voyage for India.

LONDON, November 15.

The King, Prince of Wales, Duke of York and other members of the Royal family bade God-speed to the Duke of Connaught this morning. Captain, the Honourable Francis Needham accompanied H. R. Highness.

A number of distinguished people were on the platform at Victoria and a large crowd witnessed his departure.

The Duke appeared to be in good health, and it is authoritatively stated that his absence from a few recent functions was purely precautionary.

British Finances.

Motor Depot Scandal.

LONDON, November 15.

The Select Committee on national expenditure in a further report confirm the previous censure published in London last July with regard to the sale of St. Omer Depot by the Disposal Board to Leyland Motors Ltd., for half a million sterling. The report includes a statement from Bangalore by Major Burnett, of the Air Forces and late Commander of the St. Omer Depot, who says, he obtained an offer of a hundred thousand sterling above Leylands' offer, and he immediately communicated with the Disposals Board, but nothing was done in the matter.

Bolsheviks and Armenia.

Questions in House of Commons.

LONDON, November 15.

Replying in the House of Commons to Mr. Anourin Williams, who asked a question regarding the position in Armenia, Sir R. Harmsworth stated that he had no information that the Bolsheviks were co-operating with the Turkish Nationalists, or that the latter were numerically superior to the Armenians. It appeared that direct territorial communication had been established between Azerbaijan and Anatolia, but any ultimate menace to British interests, would be dealt with as it arose. Every effort was being made to secure the Turkish ratification of the treaty. Mr. O'Connor suggested that the essential condition of any understanding with the Bolsheviks should be that the Bolsheviks should not aid the Turks against the Armenians, Sir. R. Harmsworth assured him that that consideration was in the mind of the Government.

Soviet Troops in China.

LONDON, November 15.

Moscow.—A wireless reports that M. Tchitcherine has sent a message to the Chinese Foreign Minister stating that in response to a request of the Chinese troops, Soviet troops will enter China to assist the Chinese against the Semenoff detachments which have entered Chinese Manchuria, but will withdraw as soon as their tasks are accomplished.

London School of Tropical Medicine.

Receipt of Donations.

LONDON, November 16.

Mr. Milner is appealing for hundred and fifty thousand sterling for the maintenance and research in the London School of Tropical Medicine New Buildings, which were recently opened by the Duke of York. He has already received over £1,000,00. Donations received, include 3000 sterling each, from the Anglo-Persian Oil Company and the Peninsular and Oriental Chartered Bank and the National Bank of India, 1060 each, Colonial Office, Government of Ceylon London Rubber Trade Association and Sir John Ellerman Lines Orient Steam Navigation Company and Messrs Matheson 500 each, Government of Mauritius 400, Government of Zanzibar 300 E. D. Sassoon and Co, and Imperial Bank of Persia 250 each, Mercantile Bank of India 105, and Sir Charles Macleod and Eastern Bank 100 each.

New Persian Cabinet.

LONDON, November 15.

Reuter learns that a new Persian Cabinet has been formed, with Sepah-dar-Azam as Premier, and Fakhim-ud-Dowlah as acting Foreign Minister.

M. Clemenceau's Tour.

LONDON, November 15.

SINGAPORE.—M. Clemenceau has arrived from Java. He attended the laying of the foundation stone of the Straits War Memorial and proceeded on a shooting tour in Johore and other Malay States.

The Irish Situation.

Police Casualties.

The Premier's Pious Expectations.

(REUTER'S.)

LONDON, November 15.

In reply to another question, Mr. Lloyd George in the House of Commons emphasised that every possible step was being taken to protect the police in Ireland. The Government was simply enforcing the law in Ireland, and he thought they were doing it successfully. The police were suffering heavier casualties because they were no longer remaining in barracks, as they had to do until the Government was ready two or three months ago, but were going all over the country, enforcing the law and therefore they were running greater risks; but there was overwhelming evidence that the power and authority of the law were being established throughout the country.

Indian Army Education Corps.

LONDON, November 15.

Replying to Col. Yate, Mr. Montagu stated in the House of Commons that the Government of India was considering proposals for the formation of an Indian Army Education Corps. He also stated that when the revised rates of Indian army pay were being worked out, the question of differentiation between married and unmarried officers would be considered.

Mesopotamia.

The Insurgents' Activities.

LONDON, November 15.

A War Office communique regarding Mesopotamia, says that the 34th Brigade column, advancing from Samava to the North, seized the bridge over the Euphrates at Imam-bulah. 200 insurgents counter-attacked but were driven off. The British casualties were over 40. The insurgents lost more heavily.

Development of Oil Fields.

LONDON, November 15.

Replying to Capt. the Hon. W. G. F. Ormsby Gore, Mr. Lloyd George said, that the concession for the further development of the Mosul and south Kurdistan oil fields had not been granted to the Anglo-Persian Oil Company, while before it was decided who was to develop the oil fields, it would be necessary first to establish an Arab authority.

Lord Robert's Memorial.

LONDON, November 16.

Robert's Memorial Committee has decided that equestrian statue of Roberts to be erected at horse guards parade shall be replica of Bate's Memorial in Calcutta on reduced scale in order, to harmonise with statue of Wolseley on the other side of the horse guards arch.

Electricity Strike Question.

The Wages Award.

LONDON, November 16.

The country is faced with the possibility of another strike, the effect of which, would be, to paralyse the supply of electricity. The strike has been called by Electrical Power Engineer's Association consisting of all fully qualified mechanical staffs. The association asserts that the wages ward of the Whitley Council, which should have come into operation on June 1st last, has not been carried out by the employers. Notices to strike on December 14th unless demands are conceded have been handed in, to all Municipal and private electrical undertakings above thousand kilowatts.

LONDON, November 15.

Mr. and Mrs. Dhunjaboy Bomanji were presented to the Queen to-day, who thanked them for their generosity towards ex-service officers and men.

(Associated Press.)

The Kheri Murder.

Appeals Dismissed.

ALLAHABAD, November 17.

Nassiruddin, Bashir Ahmad and Mashuq Ali submitted appeals to local Government against the sentences of death passed on them on the charge of murdering Mr. Willoughby. Sir Harcourt Butler has declined to interfere with the sentences passed on these men.

The Frontier Troubles.

CALCUTTA, November 17.

A report has been received that a strong party belonging to Afghan Frontier took position near the boundary pillar near the winding station in Khyber and poured hot fire on the garrison composed of men of the 2-42 Deeli Regiment under British Officer, Landikhana. A movable column arrived to reinforce the garrison and after machine gun fire and throwing bombs the enemy gave way retiring towards the Afghan Frontier. Only one casualty is reported on our side while about 10 men are believed to have been killed by our machine gun fire.

Bombay Engineering Congress.

BOMBAY, November 17.

The 6th session of the Bombay Engineering Congress will be held in Bombay on the 16th and the 20th instants.

The Anchor Line S.S. *Massilia*, bound, sailed from Suez on the 14th instant, and is at Bombay on the 26th.

The Delhi Municipal Committee majority have decided to present an address of welcome to H. R. H. the Duke of Connaught.

Non-Co-operation Movement.

The Gujarat Mahavidyalaya.

Mahatma Gandhi—The Chancellor.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, November 17.

Mr. Gandhi as Chancellor of the New National University formed at Ahmedabad in pursuance of non-co-operation movement performed the opening ceremony of the National College in Ahmedabad with 70 students on the roll. The National College is styled as Gujarat Mahavidyalaya and it is understood that Mr. Gandhi has been able to collect funds for the National University to the extent of rupees two lakhs from cloth merchants of Bombay.

At a modest estimate, it is computed about eighty percent of the voters abstained from going to the polling booths yesterday, it being authoritatively stated not more than 7000 out of 35000 voters for Bombay city exercised their right.

Aligarh College Principal's Wire.

The Principal, M. A. O. College Aligarh wires:—Aligarh
17th November:—

The other day Mr. Maz Ali Mattuvalli 'of village Jamalpur told me in person and in the presence of the old students of the college that he never directly or indirectly promised Mr. Mahomed Ali any land for the New National College. He gave the same statement in writing to the Honorary Secretary of M. A. O. College.

National University.

Hopeful Situation.

Mr. Mazharul Haque wires asking to reserve 30 seats in Mr. Gandhi's College for Behari non-co-operation students.

Mr. Andrew Brown a professor of a School at Sholpur has now enlisted himself as Professor of the so-called National College, Aligarh. A gentleman who came to inspect Mr. Gandhi's College narrated the following. The College consists of two bungalows called the Court and Students named after the late Nawab Meehsin-Ul-Mulk for the hire of which the Khilafat fund is paying Rs. 200 per mensem. The total number of admission is over 100 while the number of students now present in the College less than 50. Admission to the College begins by an oath. The rumour that a piece of land has been promised for building purposes and that a certain gentlemen has volunteered for professorship is absolutely incorrect. Offers were made to the existing staff of the M.A.O. college but they were rejected by every one of them. Some students of the college however have been appointed as lecturers but it is not known when teaching will begin. The single lecture delivered since the opening of the college was on menthology by Azad Subani. The principal Mahomed Ali is expected to begin his lectures on literature and history from to-morrow. The students appear to be anxious to go to their homes but the principal has chosen to give leave in batches. The majority of students who went home in the first batch have not returned. Permission to other batches is therefore withheld. The fees in Mr. Gandhi's free college have been fixed at Rs. 25 per mensem but nearly every student has refused to pay on the general ground that their parents have severed all connections with them. Almost all students therefore are getting on free. The quality of food supplied by the Khilafat fund is excellent. Nearly every student has got a private servant to look after his personal comforts.

The Delhi Programme.

DELHI, November 18.
 [—A series of meetings for the purpose of non-co-operation have been arranged and will be held during the week under the auspices of the local Home Rule League and Khilafat Committee.]

The Amritsar Magistrate.

An Objectionable Order.

Mr. Burton, District Magistrate of Amritsar, has issued orders under Section 5 of Act X of 1911 prohibiting holding of the Home Rule Conference at Amritsar on the 19th, 20th and 21st November and prohibiting holding public meeting and presentation of address to Colonel Wedgwood. The following is a copy of the District Magistrate letter :—In reply to the letter of the Reception Committee dated the 13th instant I have the honour to inform you that as in my opinion the Home Rule Conference is likely to promote sedition or disaffection and public excitement I regret that the Conference meetings cannot be allowed in Amritsar city in which the Indian Seditious meetings Act of 1911 is in force and an order under section 5 of the Act X of 1911 prohibiting meetings of Conference is enclosed for the information of the Reception Committee. I request therefore that you will be good enough to cancel notices which you have issued to the public in connection with these meetings. As regards address proposed to be presented to Colonel Wedgwood in a public meeting in connection therewith in Jallianwallah Bagh on 19th instant it appears to be objectionable as a public meeting at this place for presenting an address on behalf of the Home Rule League to Col. Wedgwood is likely to cause public excitement and I regret that I must prohibit this also. There would be less objection to an address being presented to Col. Wedgwood at some other place. An order prohibiting this meeting also is enclosed.

(Sd.) F. H. BURTON.

The Reception Committee of the Conference has therefore decided to cancel holding of any procession and presentation of address to Col. Wedgwood and has postponed under protest the session of the Home Rule Conference. Mr. Gandhi has also sent a telegram to the Reception Committee asking them to oblige the order of prohibition.

Commitment, Contributions to China

RANGOON, November 17.
Chinese administrator has notified Port Office that owing to political unrest in several provinces the Chinese route via Yunnan is unreliable and telegrams for provinces other than Yunnan should not be accepted except at sender's risk.

The Punjab Government.

Re-instatement of Muhajarine.

A Press Communique.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, November 16.

A Press Communique states:—The Punjab Government have issued instructions to heads of offices that the few clerks and other minor officials who during past few months resigned service of Government in order to perform Hijrat should as far as possible be allowed to return to their old posts, provided that they return within six months of their departure and satisfy the head of their office that they recognise their mistake and their absence may be condoned so far as civil service regulations permit and in so far as is consistent with rights of any persons may have been given permanent promotion or employment in place of such absentees. In cases where permanent promotion has been given in the place of such absentees, steps will be taken to provide other appointments as far as possible for the returned muhajirs.

A Peshawar Incident.

PESHAWAR, November 16.

It is reported that at 1 A. M. on 15th November a gang of raiders attacked the house of Colonel Foulkes A. D. M. S. in Kohat Cantonment and shot him dead and wounded Mrs. Foulkes who was dragged some distance from the house but released. Details are not to hand. Lieut. Col Foulkes was a fellow of the Royal College of Surgeons and was known to a large circle of friends as a brilliant surgeon and a genial companion. Most of his service in civil employ had been spent in Southern India where he was Superintendent of Medical School and lunatic asylum at Vizagapatam.

Karachi Elections.

KARACHI, November 17.
Yesterday was the polling day for the Karachi city non-Mohammedan seat, for which there were three candidates. The voting was on the token system, each candidate being allotted a colour. Everything passed off in an orderly manner, and there was little excitement. It is estimated that about three thousand electors voted which is regarded as highly satisfactory. The percentage showing that the non-co-operation movement has had little effect on the electorate. The campaign of three candidates had been very quiet, being confined almost entirely to personal canvassing, and there has been none of the hurly burly associated with elections in other parts of the British Empire.

Allahabad University Convocation.

Boycott Proposals.

ALLAHABAD, November 17.

It appears that endeavours will be made to boycott the Allahabad University Convocation to be held next Saturday. During his address yesterday Mr. Mohamed Ali appealed to the students, saying their convocation was near and it was the best opportunity for them to show their resentment against Government-controlled Universities by boycotting the convocation. The world would then know they were alive. Mr. Mohammed Ali is again addressing a meeting this morning. So far the election campaigns of the various candidates have progressed smoothly, but it is now announced that Pandit Motilal Nehru will address the voters at different centres in the city this week.

Khilafat Notes.

CALCUTTA, November 17.

Khilafat notes are being circulated all over Calcutta and may be obtained at Chandney Bazar and numerous other places. A wellknown lawyer was engaged this morning at the Central Police Court by a client in connection with a case and he is handing him five hundred and thirty four Khilafat notes. The lawyer promptly returned the notes and demanded and received genuine currency notes before appearing before the Magistrate to argue his case.

RANGOON, November, 17

Notes issued by the Bengal Khilafat Committee and slightly larger than one rupee currency notes are available in Rangoon some being presented at banks for payment by presumably innocent holders. It is said that subscribers to the Khilafat collections receive these notes with verbal assurance that he who lends to God and Mohammed will be greatly rewarded and will get his money back with great interest, efforts to realise these promises bring disappointment.

In the Bombay city the campaign amongst students to pursue non-co-operation has not succeeded to any appreciable extent.

LATEST TELEGRAMS.

మక్కా కాబా విహారము.

అరేబియాలోని కాబాను (బిటిషువైసిల్లు) విశాకం
మొసరించలేదు. తురుష్కవైసిల్లు శాకం మొసరించిన
క్షంగరాష్ట్రపాలకాధికారి (ప్రకటించెను; గాని దీనిని నిశ్చ
సింహపాలకుని యానెల 16 వ తేదీని కలకత్తాలో నొక
ప్రతిక ప్రకటించెను. ఈ విషయమున పార్లమెంటు
యేమియును ప్రకటించలేదు. ఖిలాఫతు అహ్మద్ షా
కల్లను రాష్ట్రమునందు వ్యాపితచేయుచున్నను దైర్య
వానిని ఖండించలేదు. మెక్కాను కాబాను
(బిటిషువైసిల్లు) శాకం మొసరించిన
పార్లమెంటు యానెల 12 వ తేదీ కుర్రవారమునాడు
అమృతబజారుప్రతిక ప్రకటించెను. దీనినిగూర్చి 5-7-20 వ
తేదీని కృష్ణగురునందు రోజుల్లో ప్రభుత్వమున నుదించెను.
“పరిశ్రమకు కాబాను (బిటిషువైసిల్లు) శాకంను దీనిని
కదలి ప్రపంచముగ నున్నది. ఇది దారుణమును వదలి. దీని
సకల కల్పించిలో తెలియదు గాని వారు కేవలము ఘోర
మగు నశత్రువును ప్రకటించిరి. మెక్కాలో అరబ్బులు పెరిపు
తమును చేరుటచే వానిని జంజించుటకు కోరికలున్ను తురు
ష్కలుకాబానును చేసేచువైసి గుండ్లనువదలిరి. అగుండొకటి
నదిగా కాబాను తనినెను. తనినెమగు తివాసికి రంధ్రమీర్ప
డెను. అప్పుడచట ప్రార్థన సలఘుచున్న వారు తొమ్మిదుగురు
చనిపోయిరి. ఇట్టిదాడుమును తురుష్కవైసిల్లు లొసరించు
టను గూర్చి నే నేమియును నడురపోను గాని ఇట్టిదాడు
మగు నిందను (బిటిషువైసిల్లు)వై మోపుట గొప్పయోగ్యమను
మాత్రము నిష్కర్షగా తెలిపెదను. ఈవార్తను కేవలము
విద్యాగంధ మెరుగనివారు తప్ప తక్కిన వారైత్యనను నిశ్చ
సింహు. తురుష్కసామ్రాజ్యమున తురుష్కల తరిపాలనముతో
హిందూజాతమున (బిటిషు తరిపాలనమును పోల్చి ఖిలాఫతు
యవశ్యానకు అవశ్యములును మొందుగా పలుకుచున్నాడు.
తురుష్కలతరిపాలనము క్రింద 100 కి 10 మంది చదువులు
వారున్నాడు. హిందూజాతమున (బిటిషుతరిపాలనము క్రింద
100 కి 5 గురు మాత్రమే చదువుతున్నవారు కలరని యా
యవశ్యానకులు నడుపుచున్నాడు. యధము రాకమునపు
టర్కీలో 18,81,200 మందిమాత్రమే అనగా 24 శాతక యొకని
వంతున పాఠశాలలతో చదువుచుండిరి. చదువునబ్రాహ్మణ శేష
నవారు 100 కి 4 గురు మాత్రమే చదువుచుండిరి. యూరోపియను
టర్కీలో నగముమంది మహమ్మదీయులు కారు. (గ్రీకులు, అర్మీ
నియనులు, రోమనుకాకలిస్కులు యూదులు చున్నగు వారు
న్నాడు. వారు తమ విద్వల విద్యావిషయమున పరిత్యేకముగ
విర్యాలు చేసికొనిరి. యధ మారంభమైనవిమృత శాతకమున
విద్య శేషనవారి సంఖ్య హెచ్చులేదు. యధము రాకమునపు
హిందూజాతమున వ్రాతము చదువున శేషనవారు 18,589,
481 మంది అనగా 15 గురి శాతకవంతున నుండిరి. అనగా
100 కి, 6 వంతున తేలివది. యధ మునునగుడ విద్యాధి
కృద్ధి కంఠరాయ మేమియును కలుగలేదు. విద్యాధికుల సంఖ్య
చాల హెచ్చినది.

మదరాసులో బొమ్మ కొందఱ కట్టిదొడ్డున నైతి
 ప్రభునువద్దనే కలిసి వారు ఉద్దేశించుకొన్న వక్రపు గ్రామము
 లో లేరనినీ మంచి పక్షిపదద్ద గొనిపోయెదమనినీ చెప్పి
 వెనుగించుచున్నట్లు ఒకర (వాయించువ్వారు.

విలేఖికులకు సూచన.

అ. ల. నృ; కొల్లూర (గ్రామస్థులు; వో. రా. చే;
న. నా; కో. కృ; య. అం. చే; వైశాఖపురవాసులు; వే.
శ్రీ; కేశాభిమాని; చం. రా; జి. రా. గుప్త; నుజన విధేయు
డు; నూ. ఆ; పురవాసి; వై. వ. విశే; కో. స. రెడ్డి; ఒక
పిటరు; మూ. పెం. కృ. శర్మ; వో. పెం. కాశ్రీ; ఆ. ను;
కం. ను; యమ్. రా; గ్రామవాసి; మ. పి. రెడ్డి; పూ. ను;
కావలిపురవాసి; స్వీడరేతరుడు; గూ. పెం; కో. శి; ఇంటూరు
పురవాసి; పెం. సీ; కిం. పెం; గం. ఆ; ఆ. ను; నిజవాది;
క. శ్రీ; బొ. రా; శివానంద; పి. పెం; న. ను; మ. నా.
లింగం; ఆ. పెం; జి. శే; ఒకరహీతు; యం. కె. అయ్య;
కా. పెం; సో. భీ. కం; రె. నం. శర్మ; భారతపుత్రుడు; కో.
న. కో. సీ; వై. నూ; న. రా; పి. పెం, ఎ. రా; పు. పెం;
శేటిపు డాక్టర్; నా. రా; గు. పెం; జి. నా; కత్రమితుడు;
నూ. శ్రీ; లొ. రం. జొ. నూ; బొ. పెం; రామభద్రుడు; భారత
మూక; లి. పెం. న. సీ. పెం; కె. సాం; కు. అం; యం. క;
పెం. శేరివారలు; శి. పెం. నూ. ప్రకటింపజాలనూ అం. ప. నం.

